

НАСОКИ ЗА СЪГЛАСУВАНИ И СЪВМЕСТНИ ИНСПЕКЦИИ

декември 2020 г.

Списък на съкращенията

Съкращения	Определение
EU-OSHA	Европейска агенция за безопасност и здраве при работа
ДПИ	Доклад за проведена инспекция
ДЧ	Държава(и) членка(и)
ЕК	Европейска комисия
ЕКЗД	Европейски комитет по защита на данните
ЕОТ	Европейски орган по труда
ЕС	Европейски съюз
ИСВП	Информационна система за вътрешния пазар
КПЕ	Ключов показател за ефективност
МОТ	Международна организация на труда
НСВ	Национален служител за връзка
ОРЗД	Общ регламент относно защитата на данните
ОСП	Организация на социалните партньори
ССИ	Съгласувани и съвместни инспекции

Съдържание

Списък на съкращенията	2
Въведение	4
Значимост на ССИ.....	4
Основните участници и работни процеси за провеждане на ССИ, подкрепяни от ЕОТ	8
Цел на насоките	8
Насоки относно работния процес, чрез който държавите членки да поискат координация и подкрепа от ЕОТ за ССИ	11
Установяване и уточняване на случая	12
Държавите членки попълват данните по случая в образец, изготвен от ЕОТ	14
Националните служители за връзка (НСВ) изпращат официални искания за подкрепа до ЕОТ и уведомяват другите съответни държави членки	15
ЕОТ оценява искането за подкрепа на ССИ.....	15
Държавите членки и ЕОТ попълват и подписват Споразумението и се договарят относно специфичните характеристики на ССИ	16
Изпълнение на действията по даден случай.....	20
Координаторът на съвместните действия попълва доклада за последващите действия.....	23
Държавите членки и ЕОТ установяват пропуските и определят възможните бъдещи действия	23
Държавите членки и ЕОТ финализират случая и планират възможните последващи действия.....	23
Насоки относно работния процес, чрез който ЕОТ да иницира ССИ	26
ЕОТ събира информация от жалби и собствени анализи и от оценка на риска.....	27
ЕОТ приключва оценката и препраща случая на изпълнителния директор.....	28
Официално решение на изпълнителния директор на ЕОТ относно това дали даден случай да бъде предложен на органите на съответните държави членки	28
ЕОТ, чрез НСВ, изпраща до държавите членки данни за случая и предложение за провеждане на ССИ	28
Насоки относно работния процес, чрез който ОСП на национално равнище да представят случаи на вниманието на ЕОТ	30
Социалните партньори събират относими към случая данни, отнасящи се до предишни опити за решаване на даден случай, направени заедно със съответните национални органи	31
Националната организация на социалните партньори установява контакт със съответните национални органи, като сигнализира за намерението си да представи даден случай на вниманието на ЕОТ	32
За да представи даден случай на вниманието на ЕОТ, националната организация на социалните партньори попълва образеца.....	32
Националната организация на социалните партньори изпраща случая до ЕОТ и информира съответните национални органи и съответния национален служител за връзка (НСВ)	32
ЕОТ, включително НСВ на съответната(ите) държава(и) членка(и), оценяват случая	32
Изпълнителният директор на ЕОТ определя коя мярка (ако има такава) е подходяща за решаване на случая и уведомява всички участващи страни	33
Приложение 1 Описание на случая	35
Приложение 2 Образец на споразумение	37
Приложение 2а План за провеждане на инспекция	40
Приложение 3 Доклад за проведена инспекция	44
Приложение 4 Преглед на правното основание за ССИ в държавите членки	50
Съществува ли правна рамка за трансгранични съвместни инспекции? (Подробни резултати).....	53
Какви са правомощията на гостуващ инспектор по време на съвместна инспекция, провеждана във вашата държава членка? (Подробни резултати).....	56
Могат ли доказателствата, събрани по време на инспекция, проведена в друга държава членка, да бъдат използвани като доказателство пред съд? (Подробни резултати)	59

Могат ли доказателствата, събрани по време на инспекция, проведена в друга държава членка, да бъдат използвани в административни производства? (Подробни резултати) 62

1. Въведение

Нарастващата сложност на свързаните с трудовата мобилност злоупотреби налага по-сложни трансгранични инспекции. Тези трансгранични инспекции могат по ефективен начин да се справят със сложните схеми за измама чрез обединяване на ресурсите, информацията и знанията от различни правоприлагащи органи. Тъй като за инспекциите също се изисква добро разбиране на приложимото законодателство в участващите държави партньори, на документите, които трябва да бъдат представени като доказателство, както и най-подходящите техники за разследване и външна помощ, е необходимо в тях да участват съответните заинтересовани страни — други държави членки, национални или международни организации (напр. EU-OSHA, ЕВРОПОЛ, ЕВРОЮСТ), включително, ако е целесъобразно, и социални партньори.

Много важен аспект на ССИ е обменът на информация. Обменът на информация трябва винаги да се извършва по сигурен начин (като се използват ИСВП, други системи на ЕС или криптирана цифрова комуникация, в зависимост от вида информация) и да се гарантира, че чуждестранният партньор отговаря на всички изисквания на ОРЗД.

Трансграничните инспекции могат да подобрят ефективността на предотвратяването и спазването на изискванията, осигурявайки ценна информация относно мотивите на правонарушителите и насоки за бъдещи дейности по трансгранично сътрудничество. С цел по-добро насочване към и предотвратяване на свързани с трудовата мобилност злоупотреби в бъдеще, националните инспекторати следва в по-голяма степен да използват инструментите за оценка на риска и резултатите от инспекциите

в други държави. Европейският орган по труда осигурява практическа подкрепа, фокусирайки се върху разработването на стандартизирани инструменти за сътрудничество и върху разпространението на резултатите от успешните процедури за извършване на съвместни инспекции.

1.1 Значимост на ССИ

Свободното движение на работници и свободното предоставяне на услуги са две от четирите свободи на Европейския съюз. Гарантирането на трудовата мобилност и на свободата на трансграничното предоставяне на услуги са основни цели на единния пазар. Повече от 17,6 млн. европейци живеят в държава членка, различна от държавата на тяхното гражданство.¹ Предприятията също се възползват от вътрешния пазар и ежедневно извършват своята стопанска дейност през границите. Самостоятелно заетите лица установят своята стопанска дейност в други държави членки. Трансграничната дейност е присъща характеристика на ЕС, от която се възползват отделните лица, икономики и общества като цяло. Нарастващата трудова мобилност в рамките на ЕС, както и продължаващото икономическо и социално неравенство, допринасят за увеличаването на проблемите, свързани с трансграничната трудова мобилност в ЕС. Повишава се необходимостта от провеждане на ССИ, по-специално в области като злоупотребите, свързани с командироването на работници, фиктивната самостоятелна заетост, измамните дружества „пощенски кутии“, фиктивните агенции за временна заетост и недеklarирания труд.

Ефективните трансгранични съвместни действия могат да помогнат на правоприлагащите органи в Европа да се справят с тези проблеми. Съгласуваните и съвместните инспекции са част от тези действия и могат да бъдат ефективно възпиращо средство, чрез обединяване на

¹ Годишен доклад за 2019 г. относно трудовата мобилност в рамките на ЕС, достъпен онлайн ([линк](#))

правоощията по разследване, експертния опит и ресурсите на множество партньори. Те също така насърчават сътрудничеството между правоприлагащите органи в ЕС и показват на обществеността, че се води борба със сложните трансгранични измами.

Все още в много държави членки трансграничните инспекции не са чести. Според проучване на EUROFOUND² повечето държави членки (19) имат опит в съвместните трансгранични трудови инспекции и в използването на доказателства, събрани в хода на тяхното провеждане, но заявяват, че това не е честа практика. Обичайно тези трансгранични инспекции се извършват под формата на обмен на информация и рядко под формата на посещения на инспектори от други държави членки.

Правоощията и капацитетът за справяне с проблемите, свързани с трудовата мобилност, с които правоприлагащите органи разполагат в чужбина, са ограничени, тъй като техните правоощия се ограничават до националните юрисдикции. Освен това съществуващите понастоящем мерки на ЕС и трансграничните мерки се основават главно на двустранно равнище (и на меморандуми за разбирателство), както и на обмен на информация. Нарастващата сложност на свързаните с трудовата мобилност злоупотреби обаче изисква по-добра оценка на риска и координация на инспекциите в повече държави и в ЕС като цяло. Например измамните дружества „пощенски кутии“ често извършват своята стопанска дейност в няколко държави членки. Продължителността на живота им е ограничена, различни са по размер и редовно променят своето наименование и място на регистрация. Бързо се приспособяват, за да избегнат инспекция. Всички тези фактори намаляват възможностите за събиране, сравняване и проверяване на документите и регистрите на дружествата, необходими за образуване на добре обосновано дело³.

През септември 2017 г., в речта си за

състоянието на Европейския съюз пред Европейския парламент, председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер обяви създаването на Европейски орган по труда. Впоследствие Европейският орган по труда (наричан за краткост „ЕОТ“, „Органът“) бе създаден с Регламент (ЕС) 2019/1149 (наричана за краткост „Регламентът за ЕОТ“) на Европейския парламент и на Съвета, който влезе в сила на 31 юли 2019 г.

Целта на Органа, определена в член 2 от Регламента за ЕОТ, е да допринесе за осигуряването на справедлива трудова мобилност в целия Съюз и да подпомага държавите членки и Комисията при координацията на системите за социална сигурност в рамките на Съюза. За тази цел ЕОТ следва да:

- ✓ осигурява достъп до информация за правата и задълженията във връзка с трудовата мобилност на цялата територия на Съюза, както и до услуги от значение за тях.
- ✓ улеснява и засилва сътрудничеството между държавите членки при прилагането на съответното право на Съюза на цялата му територия, включително съдейства за провеждането на съгласувани и съвместни инспекции.
- ✓ изпълнява функциите на посредник и съдейства за намирането на решение в случаи на трансгранични спорове между държавите членки.
- ✓ подкрепя държавите членки при противодействието на недеклаирания труд.

Съгласно член 8, параграф 1 от Регламента за ЕОТ, Органът координира и подкрепя съгласуваните или съвместните инспекции в областите, попадащи в рамките на компетентността на Органа (вж. фигура 1).

² Eurofound (2019 г.), Съвместните трансгранични трудови инспекции и доказателства, събрани в хода на тяхното провеждане са достъпни онлайн ([линк](#))

³ Европейска платформа за противодействие на недеклаирания труд (2019 г.), Трансгранични съгласувани и съвместни инспекции за борба с недеклаирания труд

Фигура 1. Вид инспекция

Определение и необходимост от провеждане на инспекции

Съгласувани инспекции

Трансграничните съгласувани инспекции са инспекции, които се извършват едновременно в две или повече ДЧ по свързани случаи, като всеки национален орган действа на своята територия и които — когато е целесъобразно — се подкрепят от служители на Органа.

Съвместни инспекции

Трансграничните съвместни инспекции са инспекции, които се извършват в ДЧ с участието на националните органи на една или повече други ДЧ и които — когато е целесъобразно — се подкрепят от служители на Органа.

Както съгласуваните, така и съвместните инспекции, наред с другото, дават възможност за сравнение на съответствието на различните работни места в едно и също дружество в различни държави, сравнение на доказателства, документи и свидетелски показания, и могат също така да спомогнат за образуването/обосноваването на дело в друга ДЧ, чрез събиране на необходимите доказателства и т.н.

на едно местоположение в една ДЧ

на много местоположения в една ДЧ

на едно или няколко местоположения в две или повече ДЧ

Съвместните инспекции на едно местоположение в една държава членка могат да генерират задълбочени познания или да изяснят конкретна информация по даден случай, която не може да бъде изяснена единствено чрез обмен на информация.

Например осветляване на злоупотреби, свързани с командироването на работници, общувайки с тях на родния им език, с цел да се установи дали те действително са били командировани.

Що се отнася до останалите инспекции, чийто обхват е по-широк: обхващат едно или няколко дружества с няколко офиса или клона или няколко дружества в един и същ икономически сектор.

Съвместните или съгласуваните инспекции в няколко държави членки се провеждат с цел справяне с по-сложните и/или променящи се проблеми, свързани с трансграничната трудова мобилност, например агенциите за временна заетост или мрежите, действащи в повече от една държава членка. Те се провеждат с цел справяне с бързо променящи се правни субекти или такива с множество подизпълнители.

Източник: Европейска платформа за противодействие на недеklarирания труд (2019 г.), Образователен материал от работния семинар за тематичен преглед относно трансграничните съгласувани и съвместни инспекции, Лисабон, Португалия, 28 февруари—1 март 2019 г.

1.2 Основните участници и работни процеси за провеждане на ССИ, подкрепяни от ЕОТ

Съгласно член 8, параграф 1 от Регламента за ЕОТ, една или повече държави членки могат да поискат инициране на съгласувани и съвместни инспекции. Освен това Органът може, по своя собствена инициатива, да предложи на органите на съответните държави членки да проведат ССИ. В допълнение член 8, параграф 1 от Регламента за ЕОТ предвижда, че организациите на социалните партньори на национално равнище могат да представят случаи на вниманието на Органа (вж. фигура 2).

Фигура 2. Инициатор на инспекцията

ЕОТ

Може да предложи съгласувана и съвместна инспекция

ДЧ

Може да поиска съгласувана и съвместна инспекция

ОСП

Може да представи случая на вниманието на ЕОТ

Тези участници могат да започнат три основни работни процеса, с цел планиране, изпълнение и извършване на последващи действия във връзка със ССИ, подкрепяна от ЕОТ. В настоящия документ е предоставено описание на тези работни процеси, с акцент върху целия инспекционен процес, от гледна точка на инициаторите.

Най-добра практика:

Важно е да се разгледа възможността за създаване на смесени екипи, включващи членове от различни компетентни органи и ако е целесъобразно — други заинтересовани страни, които да проведат инспекция.

1.3 Цел на насоките

Настоящият документ обхваща необходимите аспекти за подпомагане на държавите членки при изпълнение на трансгранични съгласувани или съвместни инспекции, като се обръща особено внимание на използването на инструментите и образците, разработени от ЕОТ.

Те предоставят практически насоки, предназначени за националните правоприлагащи органи по отношение на това как да подготвят, изпълняват и извършват последващи действия във връзка с ефективните трансгранични инспекции, с цел да се гарантира, че правилата на ЕС в областта на трудовата мобилност се прилагат по справедлив, опростен и ефективен начин.

Настоящите насоки също така включват анализ на правното основание за ССИ, използването на доказателства в хода на ССИ, както и на ролята на инспекторите в приемащите държави членки (за по-подробна информация, вж. [Приложение 4](#)).

Насоките следва да се разглеждат заедно с набора от инструменти за практикуващи специалисти, разработени от Европейската платформа за противодействие на недеklarирания труд⁴, които предоставят подробна информация относно стратегическия подход по отношение на трансграничния недеklarиран труд и стъпките за провеждане на успешна инспекция.

Настоящите насоки са подходящи за използване от инспекторите в рамките на съответните правоприлагащи органи (напр. инспекторатите на държавите членки или други органи) и са предназначени да бъдат от полза за тях,

⁴ [Европейска платформа за противодействие на недеklarирания труд \(2019 г.\), Набор от инструменти за практикуващи специалисти: трансгранични съгласувани и съвместни инспекции](#)

предоставяйки поетапни инструкции относно начина на провеждане на ССИ (вж. фигура 3).

Обхватът на дейностите на Органа включва:

- ✓ Свободно движение на работници (Регламент (ЕС) № 492/2011 и Директива 2014/54/ЕС);
- ✓ Европейски портал за професионална мобилност (EURES) (Регламент (ЕС) 2016/589);
- ✓ Командироване на работници (Директива 96/71/ЕО (изменена с Директива 2018/957/ЕС) и Директива 2014/67/ЕС);
- ✓ Координация на системите за социална сигурност (Регламент (ЕО) № 883/2004 и Регламент (ЕО) № 987/2009, Регламент (ЕС) № 1231/2010) и доколкото все още са приложими, Регламент (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72 на Съвета, както и Регламент (ЕО) № 859/2003 на Съвета;
- ✓ Социални аспекти на правилата за международния автомобилен превоз (Регламент (ЕО) № 561/2006; Директива 2006/22/ЕС; Регламент (ЕО) № 1071/2009)

1.4 Стъпки за успешна ССИ

1.4.1 Планиране на съгласувани и съвместни инспекции

Правилното планиране на всяка инспекция е от съществено значение. Ако не е правилно планирана инспекцията е малко вероятно да бъде ефективна и може да не доведе до необходимите резултати. Планирането гарантира успеха на дейностите и ефективното разпределение на ресурсите.

Планирането на ССИ започва с установяването и уточняването на случая, който налага трансгранично сътрудничество (попълване на образеца [„Описание на случая“ в Приложение 1](#)) и приключва с окончателното споразумение за трансгранична съгласувана и съвместна инспекция в [Приложение 2](#) (наричано за краткост „Споразумението“). Това Споразумение включва План за провеждане на инспекция ([Приложение 2а](#)), който трябва да бъде попълнен от инициатора на ССИ, заедно със заинтересованите страни, участващи във фазата на планиране.

1.4.2 Изпълнение на съгласувани и съвместни инспекции

Фазата на изпълнение описва етапите на съгласуваните и съвместните инспекции на място.

По време на фазата на изпълнение всички членове на екипи следват инструкциите, включени в Споразумението и/или Плана за провеждане на инспекция. Решенията (вкл.

всякакви неочаквани развития или необходимата гъвкавост в рамките на Споразумението) се вземат от координаторите чрез определените за целта канали за комуникация.

Инспекторите се стремят да изяснят подробностите относно случаите, които са предмет на инспекция, например като установят всички дейности и работници на място. От работодателя или от отговорния ръководител може да бъде поискано да предостави списък с всички регистрирани работници, техният статут на трудова заетост (трудовете договори и вида на договорите: самостоятелно заети лица, служители на подизпълнител или временно заети работници), работното им време, заплатите им, формуляри А1, разрешения за работа и за пребиваване. След това тази информация се сравнява с изявленията на работниците, документите и официалните регистри или бази данни. Същата проверка може да се приложи и по отношение на служителите на подизпълнител (по-късно — при последващо посещение). Точната методика за провеждане на инспекция се базира на основната цел и взаимното съгласие на участващите органи.

В случай че ССИ е иницирана въз основа на информация, предоставена от ОСП, ЕОТ извършва оценка на случая и определя коя мярка (ако има такава), е подходяща за разглеждане на случая и уведомява всички участващи страни.

1.4.3 Последващи действия във връзка със съгласуваните и съвместните инспекции

Извършването на последващи действия във връзка с трансгранични инспекции е необходимо за постигането на три ключови цели:

- ✓ Повишаване на ефективността на съгласуваните и съвместните инспекции.
- ✓ Повишаване на капацитета на инспекторите и на други съответни органи за оценяване на и справяне с рисковете от нови и сложни случаи на трудова мобилност.
- ✓ Промяна в поведението на работодателите и служителите (напр. увеличаване броя на работниците, упражняващи деклариран труд, в дружеството, което е предмет на инспекцията, или в сектора).⁵

По време на тази фаза се изпълняват последващите действия, определени в Доклада за проведена инспекция ([Приложение 3](#)).

Фигура 3. Стъпки за провеждане на успешни ССИ

⁵ Източник: Европейската платформа за противодействие на недеklarирания труд (2019 г.), Образователен материал от работния семинар за тематичен преглед относно трансграничните съгласувани и

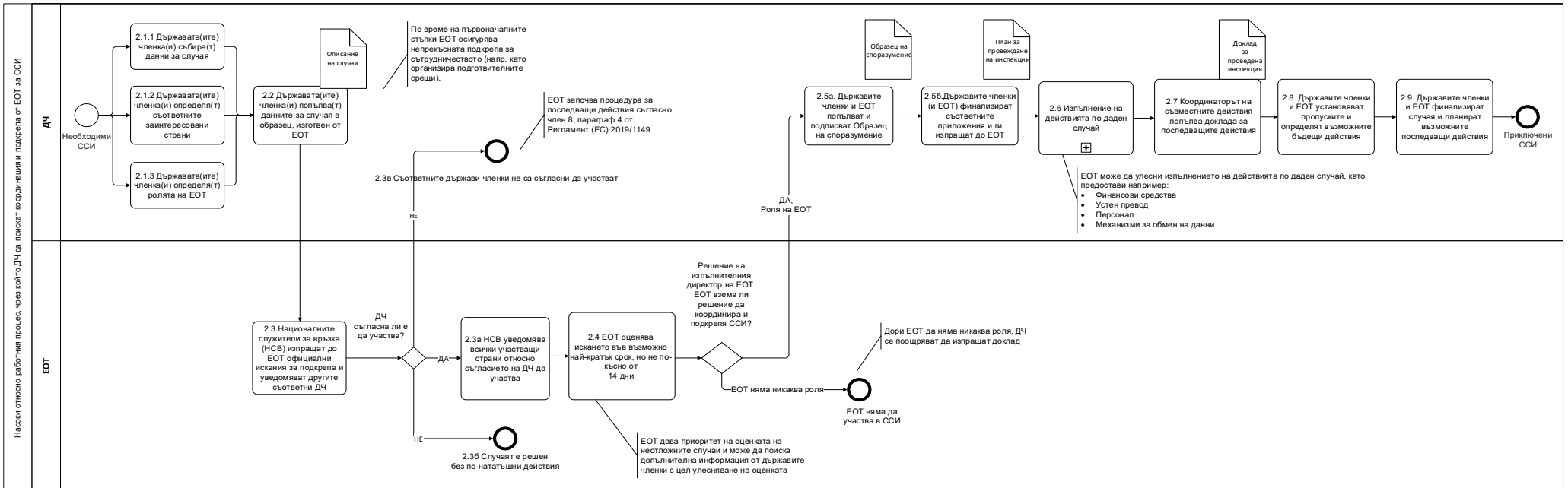
съвместни инспекции, Лисабон, Португалия, 28 февруари—1 март 2019 г.

2. Насоки относно работния процес, чрез който държавите членки да поискат координация и подкрепа от ЕОТ за ССИ

Съгласно член 8, параграф 1 от Регламента за ЕОТ, държавите членки могат да поискат иницирането на съгласувани и съвместни инспекции. Насоките относно работния процес, предназначени за държавите членки, определят и предлагат практическите стъпки за подготовка, изпълнение и последващи

действия във връзка с ефективна съгласувана или съвместна инспекция. Настоящите Насоки относно работния процес също така разглеждат и случаи, в които една или повече държави членки решават да не участват в съгласувана или съвместна инспекция.

Фигура 4. Насоки относно работния процес, чрез който държавите членки да поискат координация и подкрепа от ЕОТ за ССИ

*Отделните стъпки в Насоките относно работния процес са номерирани в съответствие с подробното описание по-долу.

Обяснителни бележки

2.1 Установяване и уточняване на случая

2.1.1 Държавата членка събира относими към случая данни

Всяка инспекция следва да бъде иницирана в резултат на подадени жалби за сериозни проблеми, системни трансгранични проблеми или въз основа на резултатите от оценките на риска. ССИ са предназначени за справяне с:

- ☑ неспазване на приложимите европейски и национални правила в областта на свободното движение на работници, и/или
- ☑ неспазване на приложимите европейски и национални правила в областта на свободното движение на услуги (командироване на работници).

Краткосрочните цели на ССИ са: налагане на санкции, възстановяване на вноски, прекратяване на стопанската дейност, закриване на мобилните работници и т.н. Дългосрочна цел е например намаляване на недекларирания и

„не изцяло декларирания“ труд в конкретен сектор или действително спазване на приложимите правила, определени в европейската и националната правна система (напр. минимална работна заплата, работно време, правилно плащане на осигурителни вноски и т.н.).

Основната цел, краткосрочните и дългосрочните цели на ССИ са определени в споразумение.

Важно

Силно препоръчително е държавата членка вече да е провела някои дейности по разследване на съответния случай преди да започне съвместни действия и преди да осъществи контакт с участващите страни.

2.1.2 Държавата членка определя съответните заинтересовани страни

Нарастващата сложност на свързаните с трудовата мобилност злоупотреби налага по-сложни трансгранични инспекции в две или повече държави членки. Това дава възможност за разследване на случаи по цялата верига на доставки, включително на операциите на редица дружества/подизпълнители, намиращи се в различни държави. За инспекциите са необходими добро разбиране по отношение на

правото на участващите държави партньори, на документите, които трябва да бъдат представени като доказателство, както и най-подходящите техники за разследване или външна помощ (от полицията, социалните партньори и т.н.). Следователно в някои сложни случаи е необходимо участието на други заинтересовани страни — други държави членки, национални или международни органи (напр. EU-OSHA, ЕВРОПОЛ, ЕВРОЮСТ), включително, ако е целесъобразно, социални партньори и паритетни институции на социалните партньори. Инициаторът на ССИ ще определи и уточни защо следва да участват и какви действия следва да предприемат.

При провеждането на инспекция с участието на други заинтересовани страни, от съществено значение е всички заинтересовани страни да вземат участие в процеса на планиране. Целите на инспекцията, ролята на всяка заинтересована страна, използваните методики, лицето(ата), което/които има(т) водеща роля, както и начинът, по който информацията ще бъде обменяна и докладвана, трябва да бъдат ясни за всички заинтересовани страни.

Полицията и прокуратурата могат да подкрепят трансграничните инспекции във високорискови сектори или при сложни случаи на измама и на експлоатация на труда като затварят работни места, използват алтернативни техники за разследване (напр. подслушване на телефонните разговори/претърсване на жилища) и гарантират безопасността на инспекторите.

Потенциална подкрепа от Евроюст и Европол

ЕВРОЮСТ

ЕВРОЮСТ е агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие. В нейните правомощия влизат организираната престъпност, тежката престъпност и тероризма. По-специално, Евроюст, действайки чрез своите национални бюра или като „колегиум“, може да поиска от органите на съответната държава членка да създадат съвместни екип за разследване. Националните бюра имат право да участват в такива екипи, включително в тяхното инициране. Съдебното сътрудничество по

наказателноправни въпроси и полицейското сътрудничество дават възможност за различни форми на съвместни разследвания, тоест разследвания, при които длъжностните лица от една държава членка участват в разследвания на територията на друга държава членка. Служителите могат да помогнат за разкриването на престъпни дейности, да предоставят ключова информация, както и да събират доказателства, предотвратявайки необходимостта от официални искания за правна взаимопомощ. Те могат също така да подпомогнат подобряването на цифровите, межкултурните и езиковите умения на националните инспектори по труда, както и на техните технически и правни познания.

ЕВРОПОЛ

ЕВРОПОЛ е агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането. Европол подкрепя и засилва действията на компетентните органи на държавите членки и взаимното им сътрудничество за предотвратяване и борба с тежката престъпност, засягаща две или повече държави членки, с тероризма и с формите на престъпност, засягащи общ интерес, който е предмет на политика на Съюза.

Европол може да оказва помощ в случаи на измама със социални обезщетения, икономическа експлоатация на (недокументирани) работници или неплащане на осигурителни вноски. Тя може да осигури европейска заповед за разследване (ЕЗР), съвместен екип за разследване и трансгранично принудително изпълнение чрез европейска заповед за арест (ЕЗА), както и взаимно признаване на имуществени санкции.

Източник: Европейска платформа за противодействие на недеklarирания труд (2019 г.), Образователен материал от работния семинар за тематичен преглед относно трансграничните съгласувани и съвместни инспекции, Лисабон, Португалия, 28 февруари—1 март 2019 г.

Социалните партньори (сдружения на работодателите и профсъюзи) могат да подпомогнат осветляването на нередности в областта на трудовото право или на схеми за измама, чрез анализ на пазара на труда и чрез информация на местно равнище относно условията на труд и относно подизпълнителите. Например в някои държави социалните партньори или паритетните институции, създадени и ръководени от тях, проверяват спазването на колективните трудови договори; информацията, която може да бъде допълваща по отношение на анализа на риска или дейностите по инспекцията. Социалните партньори могат също така да подпомогнат подготовката на трансграничните инспекции, като подкрепят с експертен опит оценяването на стандартите в областта на труда, здравето и безопасността. Както и при националните инспекции, социалните партньори могат също така да участват в трансгранични инспекции, за да окажат подкрепа на инспекторите със своите познания за сектора и за конкретните проблеми, свързани с трудовата мобилност. Пречки от правен характер обаче могат да възникнат както по отношение на статута на чуждестранните инспектори, така и по отношение на статута на представител на социален партньор.

За повече информация, вж. примерите за сътрудничество с партньори.⁶

Как може да помогне ЕОТ?

ЕОТ осъществява връзка с ЕВРОПОЛ и, ако е целесъобразно, с ЕВРОЮСТ, с цел разследване и наказателно преследване на случаи, когато е необходимо, например случаи на трафик на хора или сложни мрежи за измами. Националните служители за връзка могат да поискат подкрепа от ЕВРОЮСТ и/или ЕВРОПОЛ във връзка с информация от тяхната база данни, правни/практически стъпки за сътрудничество със съвместен екип за разследване, както и за улесняване на сигурния обмен на данни.

Като установи постоянни работни договорености с ЕВРОПОЛ и ЕВРОЮСТ за целите на

⁶ Източник: Европейска платформа за противодействие на недеklarирания труд. Работен семинар за тематичен преглед

относно съгласуваните и съвместните инспекции, Лисабон, Португалия, 28 февруари—1 март 2019 г.

привеждането в действие на процедурите за сътрудничество.

Като осигурява непрекъснатата подкрепа за сътрудничеството (напр. като организира подготвителните срещи).

2.1.3 Държавите членки определят ролята на ЕОТ

Заедно с ЕОТ, държавата членка определя ролята на ЕОТ и подкрепата (персонал, концептуална, логистична, техническа, юридическа подкрепа или подкрепа по отношение на писмените преводи), която се изисква от ЕОТ, за да бъде извършена инспекцията, включително приблизително оценените разходи (транспорт, настаняване, устни преводи, правни съвети, ИТ инструменти и т.н.).

2.2 Държавите членки попълват данните по случая в образец, изготвен от ЕОТ

Важно

Съгласно член 8, параграф 5 от Регламента за ЕОТ държавите членки и Органът **запазват поверителността на информацията** относно планираните инспекции по отношение на трети страни.

Основна информация относно случая

Държавата членка следва да предостави общо описание на първоначалната жалба или на събраната информация. Цялата необходима информация по случая и наличните доказателства следва да бъдат упоменати в Описанието на случая ([Приложение 1](#)), например от предварително проучване или съвместна оценка на риска, предишни разследвания, включително установени нарушения, както и информация относно действията, които вече са предприети за справяне с проблема на национално равнище или на равнището на ЕС, резултатите от тези действия и участието на други държави членки или заинтересовани страни (ако е приложимо).

- Описание и основна информация относно случая, включително държавите членки, в които са извършени нарушенията, съответните дружества или работодатели, както и предишните мерки за разрешаване

на случая, ако са известни.

- Мотивиране на искането, както и обхват на въпросния проблем.
- Определяне на съответното национално или европейско законодателство.
- Пречки, чието преодоляване може да бъде подпомогнато от участието на ЕОТ.

Сектор и правен(правни) субект(и), който(които) трябва да бъде(бъдат) инспектиран(и) във всяка държава членка

Държавата членка ще посочи икономическия сектор, в който дружеството осъществява стопанската си дейност. Съществуват значими разлики между инспекция на строителен обект, земеделски обект или инспекция в сектора на хотелиерството и ресторантьорството (HORECA). По отношение на работното време и видовете документи, които трябва да бъдат съхранявани от дружествата, се прилагат различни разпоредби относно регистрацията и издаването на лицензи.

Ако разполага с такава информация, държавата членка ще посочи също така и наименованието(ята) на целевото(целевите) дружество(а).

Координатор(и) на инспекцията

Главният координатор ще отговаря за организационните и процедурните въпроси, включително и за изготвянето на доклади. По принцип определеното за целта лице следва да бъде един от националните координатори или отговорен служител на ЕОТ. Държавата членка предоставя координатите за връзка на правния субект и на лицето, отговорно за координацията на национално равнище на предложената съгласувана/съвместна инспекция за отпавилите искане държави членки и, ако е възможно, за останалите съответни държави членки.

Други заинтересовани страни и брой на участващите лица

Държавата членка ще посочи други участващи национални или международни организации, включително, ако е целесъобразно, организациите на социалните партньори и ще опише защо те следва да участват и какви действия следва да предприемат.

Брой дружества и мобилни работници, засегнати от инспекцията

Държавата членка ще посочи приблизителния брой на дружествата и мобилните работници (вкл. командировани работници, самостоятелно заети лица, лица с друг статут (напр. собственик на дружество, доброволец)), които са пряко свързани със случая, така че ЕОТ да може да извърши оценка на въздействието на евентуалните нарушения върху работниците и/или върху пазара на труда.

Информацията относно броя на регистрираните и действителните (вкл. недеklarираните) работници ще послужи за определяне на броя на инспекторите, необходими да бъдат на място.

Приблизително оценени разходи, които ЕОТ трябва да заплати и друга подкрепа

Заедно с ЕОТ, държавата членка определя подкрепата, която се изисква от ЕОТ за предприемане на инспекцията, включително приблизително оценените разходи (транспорт, настаняване, устни преводи, правни съвети, ИТ инструменти и т.н.).

2.3 Националните служители за връзка (НСВ) изпращат официални искания за подкрепа до ЕОТ и уведомяват другите съответни държави членки

Когато НСВ изпрати(изпратят) официални искания за подкрепа до ЕОТ и уведомления до други съответни държави членки, са възможни следните три резултата:

- ☑ Всички държави членки се договарят да участват в ССИ, тоест конкретни НСВ уведомяват останалите участващи страни относно споразумението за участие.
- ☑ Постига се споразумение за решение без трансгранична инспекция и не са необходими по-нататъшни действия.
- ☑ Една или повече държави членки не са съгласни да участват.

Ако една или повече държави членки решат да не участват в съгласувана или съвместна инспекция, националните органи на другите държави членки извършват такава инспекция единствено в участващите държави членки. Държавите членки, които решат да не участват в инспекцията,

запазват поверителността на информацията относно инспекцията.

Съгласно член 8, параграф 4 от Регламента за ЕОТ, Органът установява и приема правила за осигуряване на подходящи последващи действия, когато държава членка реши да не участва в съгласувана или съвместна инспекция. В такъв случай:

- ☑ Съответната държава членка уведомява без ненужно забавяне Органа и другите съответни държави членки в писмена форма, включително по електронен път, относно мотивите на своето решение и относно мерките, които възнамерява да предприеме за разрешаване на случая (посочвайки точните действия и срока), ако има такива.
- ☑ Когато вече са й известни, съответната държава членка информира Органа и останалите държави членки относно резултатите от мерките, които са предприети.
- ☑ Органът може да предложи държава членка, която не е участвала в съгласувана или съвместна инспекция, да предприеме собствена инспекция на доброволна основа.

2.4 ЕОТ оценява искането за подкрепа на ССИ

ЕОТ оценява искането въз основа на набор от договорени критерии, във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 14 дни. ЕОТ отдава приоритет на оценката на неотложните случаи и може да поиска допълнителна информация от държавите членки, с цел улесняване на оценката. Неотложните случаи ще се ползват с приоритет, но критериите за оценка продължават да се прилагат.

ЕОТ ще използва следните критерии като база за оценката на исканията за инспекции.

Фигура 5. Критерии за ЕОТ при оценяване на случая

В случай, че заключението от оценката на ЕОТ е, че ЕОТ не може да има никаква роля по отношение на конкретния случай, той не участва в инспекцията.

Образецът на Споразумението, включително Плана за провеждане на инспекция, винаги е приложим, ако ЕОТ участва в ССИ.

В случаите, в които ЕОТ не участва в ССИ, участниците се насърчават да използват образеца на Споразумението, включително и на Плана за провеждане на инспекция, както и да докладват пред ЕОТ относно резултатите от ССИ ([Приложение 3](#)), като насока за участниците.

Образците на Споразумението и на Плана за провеждане на инспекция могат да бъдат адаптирани спрямо законите и практиките на държавите членки, участващи в ССИ. Например части от тези образци могат да бъдат повторени,

при необходимост, в зависимост от броя на държавите членки, участващи в ССИ (за държавата членка В, С, D и т.н.). След като бъдат финализирани, и двата документа следва да съдържат подробни указания за това как да се процедира по време на ССИ.

2.5 Държавите членки и ЕОТ попълват и подписват Споразумението и се договарят относно специфичните характеристики на ССИ

Подписването на Споразумението ([Приложение 2](#)) (и попълването на Плана за провеждане на инспекция ([Приложение 2а](#))) е последната стъпка към официализиране на основните отговорности и стъпките, които трябва да бъдат предприети от страните за постигане на техните цели по отношение на свързаните с трудовата мобилност злоупотреби.

В случай че към момента на подписване на Споразумението участващите държави членки не разполагат с достатъчно информация, за да попълнят Плана за провеждане на инспекция, могат да вземат решение да го попълнят на покъсен етап.

Въпреки че постигането на съгласие между всички участващи държави членки е необходима предпоставка за иницирането на съгласувани или съвместни инспекции, съгласно член 8, параграф 4, Органът установява и приема правила за осигуряване на подходящи последващи действия, когато държава(и) членка(а) реши(ат) да не участва(т) в съгласувана или съвместна инспекция.

2.5.1 Вземане на решение относно вида на съгласуваната или съвместната инспекция

Изборът относно това кога и какви трансгранични инспекции да бъдат проведени зависи от отделните случаи. Трансграничните инспекции обичайно биват избирани като метод за разрешаване на широкомащабни и сложни трансгранични случаи на свързани с трудовата мобилност злоупотреби. Например по отношение на измамните агенции за временна заетост и дружествата „пощенски кутии“ се изискват различни видове доказателства, често от редица държави. Решението за провеждане на трансгранична инспекция се основава на:

- ☑ географския мащаб на случая, който обхваща две или повече държави членки (дори, ако географският обхват на първоначалната трансгранична инспекция се ограничава до две държави, това може все пак да доведе до по-широкомащабно разследване в различни държави);
- ☑ разбирането, че трансграничните случаи са по-сложни и с по-сложна организация и че се използват, когато нарушенията не могат да бъдат доказани с други средства (напр. изясняване чрез обмен на информация);
- ☑ когато мотивът за недеklarиран труд е вкоренен дотолкова, че непреките инспекции, целящи засилване на задължението за правомерно поведение, не дават резултати.

В случай че партньорите решат, че дадена трансграничната инспекция е най-ефикасният начин за справяне със свързани с трудовата мобилност злоупотреби, те трябва да уточнят дали инспекцията е от общ характер или е предназначена за справяне с конкретен проблем, да определят най-подходящия вид ССИ и да извършат следните подготвителни действия:

- ☑ Съгласуваните инспекции не изискват цялостно разбиране по отношение на правомощията за разследване на партньорската организация на място. За тях обаче се изисква добро разбиране по отношение на приложимото право на участващите държави партньори, на документите, които трябва да бъдат представени като доказателство, както и най-подходящите техники за разследване или външна помощ (от полицията, социалните партньори и т.н.). Тъй като за съгласуваните инспекции може все пак да са необходими посещения на място (от страна на правоприлагащите органи във всяка държава), двете държави членки следва да се споразумеят относно въпросите, които да бъдат зададени по време на разпитите на свидетели, и относно вида на необходимите свидетелски показания.
- ☑ Съвместни инспекции в един или повече обекти на предприятия в една държава: за този вид действия е необходимо да бъдат провеждани инструктажи между екипите и ръководителите на екипите и всички

участващи органи относно задачите, които трябва да бъдат изпълнени по време на инспекцията.

- ☑ Съвместни инспекции на едно или повече местоположения в две или повече държави членки. За наказателно преследване на сложни мрежи за измами, действащи в целия/цялото ЕС/ЕИП, се изискват допълнителни мерки, например координационни срещи и събиране на данни от множество източници.

Правоприлагащите агенции на ЕС, например ЕВРОЮСТ и ЕВРОПОЛ, също могат да помогнат. В по-сложни случаи на свързани с трудовата мобилност злоупотреби е препоръчително да се споделят дейности и констатации с други държави членки.

2.5.2 Избор на подходящ график

Графикът за провеждане на трансграничните инспекции трябва да бъде определен внимателно, като зависи и от това дали те са от проактивен или реактивен характер:

- ☑ Посещенията от проактивен характер могат да бъдат редовни (превантивни инспекции), последващи действия с цел проверка на съответствието, или могат да бъдат част от стратегически подход за насочване към установените рискови дружества или сектори.
- ☑ Посещенията от реактивен характер обикновено са в резултат от инцидент или жалба, подадена от работници, профсъюзи, неправителствени организации или работодатели, искания отправени от друга държава членка чрез ИСВП или в резултат на медийно внимание.

И двата вида инспекции могат да бъдат обявени или не обявени, в съответствие с националната практика. Следователно определянето на графици за трансграничните инспекции зависи от тези фактори, както и от специфичните за сектора характеристики.

Съгласуваните инспекции могат да имат по-силен ефект, ако бъдат проведени едновременно във всяка държава членка. Така се постига „ефект на

изненада“, което може да доведе до събирането на повече доказателства.

2.5.3 Инструктажи

Преди/след инспекция следва да се проведе инструктаж/направи разбор. Абсолютно необходимо е всички съответни звена/лица и, когато това е приложимо, служители на ЕОТ да присъстват, по-специално на инструктажа преди инспекцията.

2.5.4 Координиране на обмена на данни

Правоприлагащите органи следва да посочат кое(и) лице(а) ще отговаря(т) за обмена на всички необходими данни, включително, ако е целесъобразно — и звеното за инспекции към ЕОТ, както и да определят кои канали за комуникация ще бъдат използвани. В зависимост от вида на информацията може да е необходимо предаване на данни чрез ИСВП, други системи на ЕС или чрез криптирана цифрова комуникация.

Основни принципи за обмен на информация

- ✓ Ако е възможно, за обмена на информация, използвайте ИСВП. Това е сигурен начин за обмен на информация с множество държави членки. В противен случай използвайте други системи на ЕС или криптирана цифрова комуникация, ако е необходимо, в зависимост от вида на информацията.
- ✓ Техническа подкрепа и правни съвети могат да бъдат получени от ЕОТ, ЕВРОЮСТ, ЕВРОПОЛ и ЕВРОФИСК (напр. националните служители за връзка на ЕВРОЮСТ могат да предоставят съвети относно националните изисквания за представяне на доказателства).
- ✓ Осигуряване на криптиране и бази данни, компютри, лаптопи, мобилни телефони, защитени с парола.
- ✓ Използване на общи образци (предоставени от ЕОТ и/или от националните органи), за да се гарантира, че се спазват националното законодателство и правилата за защита на данните.

- ✓ Използвайте насоки: насоките на Европейския комитет по защита на данните (ЕКЗД) и насоките за защита на данните за потребителите на ИСВП.

Необходимата/необходимите информация/документи/доказателства, които следва да бъде(бъдат) получена(и) в правния(правните) субект(и), който(които) е(са) предмет на инспекцията, следва да бъде(бъдат) определени (неизчерпателен списък) в Плана за провеждане на инспекция:

- ✓ Отчети за отработени часове, фишове за заплати,
- ✓ Писмени договори,
- ✓ Електронни писма относно персонала,
- ✓ Всички входящи/изходящи фактури,
- ✓ Банкови трансакции,
- ✓ Формуляри А1,
- ✓ Друга(и) информация/документи/доказателства.

Как може да помогне ЕОТ?

Чрез засилване на сътрудничеството и обмена на информация между държавите членки в целия обхват на законодателството в областта на трудовата мобилност. НСВ осигуряват физическо звено за контакт между равнището на ЕС, националната(ите) администрация(и) и органите на други държави членки, които работят със свои колеги от други държави.

Подкрепа за установяване на съответните контакти.

Насърчаване на използването на електронни инструменти и процедури за обмен на съобщения (напр. ИСВП, Системата за електронен обмен на данни за социалната сигурност (EESSI)).

Насърчаване на използването на новаторски подходи за сътрудничество, както и насърчаване на използването на механизми за електронен обмен и на бази данни.

2.5.5 Определяне на очакваните мерки

Участващите органи следва да определят очакваните мерки, които да бъдат предприети от екипа(ите) по време на ССИ:

- ✓ посещаване на основния правен субект, който е предмет на инспекцията, при спазване на стандартни процедури,
- ✓ провеждане на разпит на работодателя,
- ✓ провеждане на разпити на служителите,
- ✓ посещаване на счетоводния отдел, при спазване на стандартни процедури,
- ✓ извършване на претърсвания с цел намиране на съответните документи и тяхното копиране
- ✓ други мерки.

2.5.6 Определяне на методика и допълнителни инструкции

Провеждане на разпит на служителите и други заинтересовани лица (без да се ограничава до):

- ✓ Метода, по който служителите и другите съответни лица (работодател, управителна обекта, представители и т.н.) следва да бъдат разпитани, при спазване на националното законодателство и без да се засягат компетенциите и колективните права на социалните партньори, когато това е приложимо, съгласно националното законодателство и/или практика.
- ✓ Метод, който трябва да бъде използван, за да се пояснят на работниците техните права и начинът, по който те могат да се възползват от сътрудничеството.
- ✓ Стандартизирани въпросници за провеждане на разпити за различните видове разпитвани лица (работници, бригадир, управител, шофьор, клиент и т.н.). Необходимо е да се запознаете добре с въпросниците преди инспекцията.
- ✓ Възможността за използване на услугите на устни преводачи (доказателствена тежест и надлежно спазване на законодателните изисквания) и/или културни посредници (за осъществяване на контакт между инспекторите и разпитваните лица, по-специално при работа с граждани на трети

държави), ако е необходимо.

- ✓ Използване на смесени екипи (т.е. инспектори по труда, инспектори по социалното осигуряване, данъчни инспектори и/или полицейски служители и т.н.).

Събиране на информация (без да се ограничава до):

- ✓ На каква информация трябва да се обърне по-голямо внимание, например на това какво работят хората, с кого работят и т.н.
- ✓ Метод за записване на информация. Когато е целесъобразно и ако националното законодателство го позволява, обмислете възможността за заснемане на снимки/видео.
- ✓ Обърнете специално внимание на представените документи за самоличност, за да гарантирате разпознаването на фалшиви документи.
- ✓ Водете подробни записки относно превозните средства на дружеството (регистрационни номера и т.н.).
- ✓ Уточнете всички видове специални доказателства, които следва да бъдат събрани (напр. видео доказателства, оригинални документи).
- ✓ Ако служителите твърдят, че получават социални обезщетения в друга държава членка, се свържете с държавата членка за проверка.
- ✓ Ако по време на инспекциите в друга държава членка се срещнете със собственик на правен субект, предмет на инспекция, съберете подробна информация относно собственика.

Инструкции за безопасност (без да се ограничават до):

- ✓ Безопасността на участниците винаги е от първостепенно значение.
- ✓ Проверките следва винаги да се извършват от минимум двама души.
- ✓ Участниците следва да поддържат

зрителен контакт във възможно най-голяма степен.

- ☑ Участниците никога не трябва да оставят свой колега сам в помещенията на дружеството. Напускането на местоположението, което е предмет на инспекцията, трябва винаги да се извършва след съгласуване с главния координатор.
- ☑ Посочете инспектората/институцията, който/която ще осигури предпазните средства.

Логистична организация (без да се ограничава до):

- ☑ Начин на транспорт до мястото за инспекция.
- ☑ Определяне на документите, с които ще разполагат всички участващи звена.
- ☑ Инструменти, които трябва да бъдат предоставени на инспекционния екип: например преносими скенери, флаш памети, камери за заснемане/видео камери и т.н.

Допълнителни инструкции или всякакви други мерки (без да се ограничават до):

- ☑ Ако бъдат открити документи на хартиен носител, те, ако е приложимо и възможно от правна гледна точка, могат/трябва да бъдат иззети, с цел изготвяне на цифрови копия, като на правния субект, предмет на инспекцията, трябва да бъде издадена разписка.
- ☑ Информация, чието получаване е важно, с цел бъдещи справки, при провеждане на разпити на администратори (напр. имена, имейл адреси и телефонни номера)
- ☑ Относно правни въпроси, можете да се обръщате към правния отдел на [имейл адрес, телефон].

2.6 Изпълнение на действията по даден случай

2.6.1 Използване на наличните инструменти по време на ССИ

Инспекторите, участващи в ССИ, трябва да се

договорят относно вида информация и въпросите, които са законно разрешени и допустими като доказателство в участващите държави (да бъдат посочени в раздел 4 от Плана за провеждане на инспекция).

Езикова подкрепа по време на инспекциите (Ирландия)

Комисията по трудови отношения в Ирландия използва различни инструменти за преодоляване на езиковите бариери по време на съвместни инспекции.

Приблизително 10 % от служителите на ирландския инспекторат са инспектори по труда, владеещи чужд език. Във всички регионални служби има поне един инспектор, владеещ чужд език, като всички те са източноевропейски, тъй като техните сънародници представляват най-големият дял чуждестранни работници. Освен английски език, те говорят поне още един език.

На уебсайта на Комисията по трудови отношения са публикувани основните насоки, на езика, на който говорят служителите във високорисковите сектори. На началната страница са достъпни връзки към онлайн инструменти, а също така инспекторите използват и приложения за превод на своите устройства. Комисията по трудови отношения използва многоезични информационни листове и също така разработва многоезични въпросници.

Източник: Комисията по трудови отношения, Ирландия

Следователно могат да бъдат разработени стандартизирани инструменти за трансгранични инспекции, например двуезични или многоезични въпросници, стандартни информационни документи, сравнение на правомощията за разследване и на приложимото национално законодателство и т.н. Тези инструменти могат да бъдат повторно използвани и прецизирани, ако е необходимо, по време на бъдещи инспекции, в зависимост от опита от предишната инспекция.

Многоезичните въпросници и електронните устройства, използвани за писмен превод,

помагат за преодоляване на езиковите бариери. Телефоните и таблетите могат също така да се използват за достъп до информация като фирмени данни. В социалноосигурителните/данъчните/търговските регистри, за проверка на данни за конкретен работник или дружество или за комуникация с работниците на място, както е показано в следващия пример.

Многоезичните въпросници трябва да съответстват на националното законодателство, включително на правилата за защита на данните. По време на съвместните инспекции инспекторите, владеещи чужд език се опитват да спечелят доверието на работниците, говорейки на родния им език и проявявайки разбиране по отношение на техните културни особености. Освен това гостуващите инспектори могат по-добре да установяват нарушенията на законодателството на държавата по произход, както и да съберат доказателства за тях, и да докладват за възможните корективни мерки.

Не винаги е лесно да се установи какви са отношенията между работниците и работодателите, тъй като много работници са временни или са наети от външни страни. Общуването на подходящия език може да помогне за идентифицирането на съответния работодател.

Контролен списък за провеждане на инспекция⁷

Информацията, която трябва да бъде проверена, зависи от обхвата на разследването (напр. работното време не е от значение в случаите на дружества „пощенски кутии“). Като цяло информацията, представена на фигура 6, е уместна за трансгранична инспекция.

Фигура 6. Контролен списък за провеждане на инспекция

 Пълно идентифициране на работодателя и неговия(те) подизпълнител(и)	 Характер на договорните отношения и социалноосигурителния статут на работниците
 Организационна структура на служителите (екип/отдел), ако има такава	 Заплата, начини на плащане и/или метод на изчисление
 Точна дата на подписване на договора и/или дата на започване на работата (двете може да не съвпадат)	 Валидност на трудовия договор (ако е необходимо)
 Допълнителни плащания и субсидии или обезщетения за социално подпомагане, изплащани на работника по предписания начин (напр. надбавки за срока на командироване)	 Работно време и ежедневно попълван регистър на работниците на място (отчети за отработени часове), компенсация за извънреден труд
 В случай, че има срок за изпитване — заявеният(ите) му срок и условия	 Длъжност и/или длъжностната характеристика (професионална категория)
 Вид и продължителност на годишния отпуск (минимален, допълнителен, удължен)	 Формуляри A1 и предварително деклариране на командированите работници (ако има такива) или доказателство, че служителят е регистриран в системата за социална сигурност на приемащата държава

⁷ Международна организация на труда, (2017 г.). Провеждане на трудови инспекции на строителни обекти: Ръководство за инспектори

по труда. Женева: Международна организация на труда, достъпно онлайн ([линк](#))

2.6.2 Извършването на проверка на данните може да доведе до разширяване на обхвата на случая

След посещение на място събраната информация се проверява и анализира.

Този процес може да разкрие допълнителни нарушения или нередности, например отклонение от данъчно облагане, нарушения в областта на здравето и безопасността, измами, свързани с осигурителните плащания, трафик на хора и т.н. Тези констатации следва да бъдат споделени с други национални или чуждестранни органи като финансовата полиция, митническите органи, прокуратурата или органите за здравословни и безопасни условия на труд, които след това могат да извършат свои собствени проверки и разследвания или да решат дали да се присъединят към трансграничната инспекция.

Данните, събрани по време на едно-единствено посещение на място, може да се окажат недостатъчни и да доведат до удължаване на срока на проверката, искания за допълнителна информация или проверки в друга държава членка (напр. ако случаят се отнася до дружества „пощенски кутии“, регистрирани на множество местоположения).⁸

В контекста на инспекциите и за целите на настоящия документ терминът „нередност“ означава всяко нарушение или съмнение за нарушение на правото на Съюза, което е установено по време на инспекция и не попада пряко в обхвата на инспекцията.

Как може да помогне ЕОТ?

Като предаде цялата необходима информация на други органи, когато нарушенията или нередностите попадат в рамките на тяхната компетентност.

Като предостави помощ при изготвянето на доклад, ако координаторът на съвместните действия среща затруднения при

попълването на някои части, предоставяйки пояснение относно това как да се измерват ключовите показатели за ефективност и т.н.

В случай че в хода на ССИ или на някоя от своите дейности Органът узнае за предполагаеми нередности при прилагането на правото на Съюза, той може да съобщи за тях на съответните държави членки и на Комисията, когато е целесъобразно.

2.6.3 Използване на събраните данни като доказателство

Съгласуваните и съвместните инспекции могат да бъдат ефективна мярка срещу сложни схеми за измама, тъй като те съчетават ресурси, информация и познания от няколко правоприлагащи органа. Въпреки това сътрудничеството между правоприлагащите органи може да се окаже трудно поради несъвместимост на правните уредби на отделните държави членки и въпроси, свързани с обмена на данни (за повече подробности вж. [Приложение 4](#)).

След изясняването на фактите доказателствата могат да се използват в административни или наказателни производства, в съответствие с националното законодателство и практика. Събраните по време на инспекцията данни обаче не винаги могат да бъдат използвани като доказателство за нарушение. Поради това правоприлагащите органи следва да разгледат доказателствата, необходими на прокурора или административните органи за извършване на процесуални действия, що се отнася до подробните доклади и доказателствата. За тази цел националното законодателство на всички участващи държави членки трябва да бъде приведено в съответствие с процедурите за събиране на информация и с доказателствената ѝ тежест в съда.

Наказателноправният подход е уместен за широкомащабни и сложни случаи, включващи различни видове нарушения. В такива случаи от полза е евентуалното сътрудничество с полицията и ЕВРОПОЛ, както и с ЕВРОЮСТ

⁸ Европейска платформа за противодействие на недеклаирания труд (2019 г.), Образователен материал от работния семинар за тематичен преглед относно трансграничните съгласувани и съвместни инспекции, Лисабон, Португалия, 28 февруари—1 март 2019 г.

(посочено в стъпка 2 от фазата на планиране по-горе), за да се пристъпи към наказателно преследване или за да се вземе решение за допълнително разследване.

Административните или наказателните производства могат да доведат до имуществени санкции, отмяна на процедури за възлагане на обществени поръчки, възстановяване на неизплатени заплати и осигурителни вноски или спиране на обезщетения, придобити с измама. В зависимост от сериозността на случая съответните органи могат да решат да наложат временно наказание, представляващо прекратяване на стопанската дейност, за да се предотврати обявяването на дружеството в несъстоятелност, целящо да се избегне отговорност.

Важно

ЕОТ събра данни относно ролята на инспекторите и условията за използване на доказателства от трансгранични инспекции, за да подготви преглед на националните практики. За повече информация, вж. [Приложение 4](#).

2.7 Координаторът на съвместните действия попълва доклада за последващите действия

Инспекцията не е приключена докато координаторът на съвместната инспекция не попълни Доклада за проведена инспекция ([Приложение 3](#)). Органът на държава членка, който провежда съгласувана или съвместна инспекция, докладва на Органа относно резултатите от инспекцията в тази държава членка и относно цялостното оперативното протичане на съгласуваната или съвместната инспекция в срок от шест месеца след приключването на инспекцията.

2.7.1 Мониторинг и оценка на резултатите от ССИ

Извършва се оценка на трансграничните инспекции, за да се провери дали са постигнали предварително зададените цели на инспекциите и за да се установи всяко непредвидено въздействие на предприетите действия.

За да могат отговорните органи на текуща основа

да събират информация за напредъка по постигане на целите и да докладват в съответствие с Регламента за ЕОТ, е разработен набор от целеви количествени и качествени показатели, които са упоменати в Доклада за проведена инспекция.

В количествен аспект акцентът е върху статистиката и включва структурирани данни (цифрови), които могат да бъдат използвани в таблица и анализирани, като се използват статистически методи.

Качественият аспект е проучвателен, фокусиран е върху анализа на взаимовръзките и обхваща неструктурирана информация, която се обобщава и тълкува субективно, а не като се използва математически подход.

Както е посочено по-горе, от координатора на съвместните действия се изисква да попълни Доклада за проведена инспекция, който също така включва количествена и качествена оценка на КПЕ.

2.8 Държавите членки и ЕОТ установяват пропуските и определят възможните бъдещи действия

Въз основа на КПЕ, оценени в Доклада за проведена инспекция, държавите членки и ЕОТ установяват пропуските и определят възможните бъдещи действия — критично разсъждаване и потенциално подобряване на процесите за бъдещи инспекции.

Ефективната оценка не се ограничава единствено до събиране, анализирани и предоставяне на данни. Тя дава възможност за събиране и използване на информация, за непрекъснато учене, за използване на опита за подобряване на инструментите и процедурите, както и за повишаване на ефикасността на инспекциите.

2.9 Държавите членки и ЕОТ финализират случая и планират възможните последващи действия

Държавите членки и ЕОТ финализират случая и планират възможните последващи действия — определят необходимостта от последващи действия във връзка с инспекциите въз основа на констатациите. Ако за последваща инспекция се

изискват координация и подкрепа от ЕОТ, следва да бъде подписано ново споразумение.

2.9.1 Съобщаване на ключови констатации

В допълнение към комуникацията с правоприлагащите органи, очертана във фазата на планиране, вътрешната и външната комуникация предоставят възможност за постигане на максимално въздействие на трансграничните инспекции:

- ✔ **Външна комуникация** — информиране на други органи, включително тези в други държави членки, с цел:
  - предоставяне на възможност за разширяване на обхвата на случая и на ползите от констатациите, произтичащи от него,
  - подобряване на разбирането по отношение на сложни случаи, протичащи в няколко държави,
  - подобряване на мерките чрез противодействие или предотвратяване на подобни схеми за измама и чрез обмен на извлечените поуки.
- ✔ **Вътрешна комуникация** — споделяне на резултатите и извлечените поуки с колегите и създаване на култура на трансгранично сътрудничество.

Широкото споделяне на резултатите с обществеността може също така да увеличи въздействието на дадена инспекция. Примери за методите, използвани от органите по труда за споделяне на резултатите и за извличане на поуки от предишни инспекции, с цел подобряване на бъдещата им работа, са представени в текстовото каре.

Метод за обмен на информация:

- ✔ Съобщения за медиите,
- ✔ Социални медии,
- ✔ Брошури,
- ✔ Семинари за обмен на опит,
- ✔ Онлайн платформи и форуми за обмяна на опит,
- ✔ Евентуално създаване на база данни за целия

ЕС, съдържаща резюмета на случаите, които са били предмет на инспекция.

Как може да помогне ЕОТ?

Чрез насърчаване на обмена и разпространението на опита и добрите практики, включително примери за сътрудничество между съответните национални органи.

Чрез организиране на (онлайн) платформи и форуми за обмяна на опит.

Чрез поддържане на база данни от знания, съдържащи ключови констатации и поуки, извлечени от всички трансгранични инспекции.

Примери за последваща комуникация

Обмен на информация

Гръцките и белгийските органи разпространяват констатациите от съвместните инспекции сред заинтересованите страни, включително сред служителите от администрациите на инспектората по труда и институциите, бизнес асоциациите и профсъюзите, с които си сътрудничат. В рамките на Бенелюкс, Нидерландия и Белгия са развили силни междуличностни отношения, които водят до редовен обмен на резултати, за целите на предотвратяването и оценката на риска. Те също така обменят резултати от инспекциите в съобщения за медиите, с цел подпомагане на предотвратяването на недеklarирания труд в бъдеще.

Използване на формуляри за разбор и за връзка

Във Франция се прави разбор след всяка съвместна инспекция, като се използват формуляри за обмен на информация и за връзка.

Въвеждане на данни от инспекция в онлайн система

В Испания информацията относно съвместните инспекции се въвежда от

участващите инспектори в системата INTEGRA (базата данни на Инспектората по труда и социалната сигурност). Констатациите се разпространяват до инспекторатите по труда.

Източник: Проучване, проведено сред членове на платформата, февруари 2019 г. Презентация на работния семинар за тематичен преглед, проведен в Португалия на 28 февруари—1 март 2019 г.; Европейска платформа за противодействие на недеklarирания труд. Последващо посещение във връзка с трансгранични съгласувани и съвместни инспекции, Хага, Нидерландия, 3 юли 2019 г.

2.9.2 Насърчаване на ученето

Резултатите от инспекциите могат да дадат представа за нововъзникващи схеми за измама и да прецизират системите за оценка на риска чрез създаване на „червени флагове“ или показатели за риска и чрез подчертаване на полезната информация, която трябва да бъде събирана по време на бъдещи трансгранични инспекции.

Резултатите могат да се използват също така за преразглеждане на обученията и преработване на наръчници, за разработване на добри практики за споделяне на успешни примери, както и за усъвършенстване на образците (споразумения, доклади, въпросници на място).

Как може да помогне ЕОТ?

Чрез осигуряване на дейности за взаимно учене и обучение, съобразени със служителите на националния инспекторат, участващи в трансгранични дейности, за да се укрепи капацитетът на националните органи по отношение на трудовата мобилност и координацията на системите за социална сигурност и да се подобри съгласуваността при прилагането на правото на Съюза.

Чрез разработване на секторни и междусекторни програми за обучение, включително за правоприлагащите органи, както и чрез изготвяне на специални материали за обучение, включително чрез методи за учене в онлайн среда.

Чрез актуализиране на насоките, образците (споразумения, доклади, въпросници на място) в съответствие с най-добрия опит от инспекцията.

2.9.3 Предотвратяване на бъдещи проблеми по отношение на свързаните с трудовата мобилност злоупотреби

Когато трансграничните инспекции разкрият широко разпространени проблеми на пазара на труда, резултатите от инспекциите могат да бъдат използвани и за разработване на национални или общоевропейски кампании за повишаване на осведомеността, с цел справянето с тези проблеми. Тези кампании за повишаване на осведомеността включват кампании за информиране на физическите лица и работодателите, по-специално на малките и средните предприятия (МСП), относно техните права и задължения и възможностите, с които разполагат.

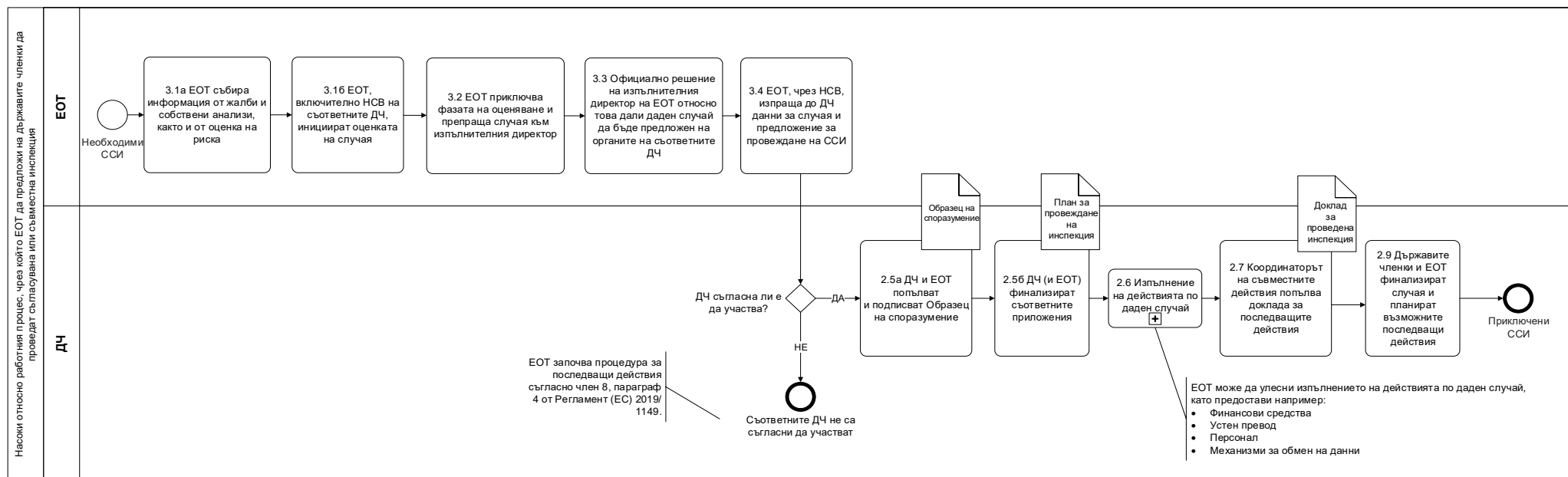
Оценката и анализите на риска по отношение на трудовата мобилност и координацията на системите за социална сигурност в целия Съюз също могат да бъдат ефективен инструмент. ЕОТ оценява риска в сътрудничество с държавите членки и, когато е целесъобразно, със социалните партньори. Оценката на риска и анализите се отнасят до въпроси, например дисбалансите на пазара на труда, специфичните за сектора предизвикателства и системните проблеми, ЕОТ може също така да извършва тематични задълбочени анализи и проучвания с цел изследването на конкретни трудности. Когато прави оценки на риска и извършва анализи, ЕОТ трябва да използва във възможно най-голяма степен относимите и актуални статистически данни от съществуващи проучвания, както и да гарантира взаимно допълване с агенции и служби на Съюза и с национални органи, агенции и служби и да ползва техните експертни познания и опит, включително в областите на борбата с измамите, експлоатацията, дискриминацията, изготвянето на прогнози във връзка с уменията и здравословните и безопасни условия на труд.

3. Насоки относно работния процес, чрез който ЕОТ да инициира ССИ

Съгласно член 8, параграф 1 от Регламента за ЕОТ, Органът може по своя инициатива да предложи на органите на съответните държави членки да извършат съгласувана или съвместна инспекция (ССИ). В Насоките относно работния процес за ЕОТ (вж. фигура 7) се определят и предлагат практически

стъпки относно това как да бъде предложено инициирането на ССИ на съответните държави членки. В тази част от Насоките подробно са описани стъпки 1—5, тъй като другите дейности, започващи с подписването на Образеца на споразумение, са същите като дейностите, описани в раздел 2.

Фигура 7. Насоки относно работния процес, чрез който ЕОТ да инициира ССИ

*Отделните стъпки в Насоките относно работния процес са номерирани в съответствие с подробното описание в други раздели на настоящия документ. Стъпки 3.1—3.4 са допълнително уточнени в глава 2. Стъпки 2.5—2.9 са допълнително уточнени в глава 3, тъй като са идентични, независимо дали инициаторът на ССИ е държава членка или ЕОТ.

Обяснителни бележи

- Начално събитие
- Финално събитие
- Задача
- Подпроцес
- Портал
- Документ
- Технологична последователност

3.1 ЕОТ събира информация от жалби и собствени анализи и от оценка на риска

Всяка инспекция следва да бъде иницирана в резултат на подадени жалби за сериозни проблеми, системни трансгранични проблеми или въз основа на резултатите от оценките на риска (фигура 8).

Оценката на риска дава възможност за по-ефективно установяване, анализ и оценка на случаите, касаещи проблеми, свързани с трудовата мобилност. Рисковете могат да бъдат категоризирани в съответствие с конкретни икономически сектори (напр. селско стопанство, транспорт, строителство, хотелиерството, ресторантьорството и кетъринга (Hogesa)), видове дружества (напр. дружества „пощенски кутии“, агенции за временна заетост) или групи работници (напр. командировани работници, лица, набиращи служители, погранични работници, дългосрочно пребиваващи).

ЕОТ, заедно с националните служители за връзка (НСВ) на съответните държави членки, събира цялата налична информация и въз основа на образеца „Описание на случая“ ([Приложение 1](#)), изготвя вътрешен документ, обобщаващ цялата получена важна информация.

ЕОТ определя съответната заинтересована страна

Нарастващата сложност на свързаните с трудовата мобилност злоупотреби налага по-сложни трансгранични инспекции в две или повече държави членки. Това дава възможност за разследване на случаи по цялата верига на доставки, включително на операциите на редица дружества/подизпълнители, намиращи се в различни държави. За инспекциите са необходими добро разбиране по отношение на правото на участващите държави партньори, на документите, които трябва да бъдат представени като доказателство, както и най-подходящите техники за разследване или външна помощ (от полицията, социалните партньори и т.н.). Следователно в някои сложни случаи е необходимо участието на други заинтересовани страни — други държави членки, национални или международни органи (напр. EU-OSHA, ЕВРОПОЛ, ЕВРОЮСТ), включително, ако е целесъобразно, социалните партньори. ЕОТ ще определи и уточни защо те следва да участват и какви действия следва да предприемат.

Фигура 8. Система за оценка на риска за справяне с проблемите, свързани с трудовата мобилност

Входни данни (източници на информация)

ЕОТ може да се сдобие с информация от жалби на работници, Доклади от проведени инспекции, относими и актуални статистически данни от съществуващите проучвания, от други агенции на Съюза, от прегледи и статистически данни на работните групи на ЕОТ (напр. Европейската платформа за противодействие на недеklarирания труд).

Установяване на рисковете

ЕОТ изготвя списък с потенциалните рискове

Анализи на риска

След като ЕОТ установи потенциалните рискове, пред които е изправен; той оценява вероятността и въздействието от всеки установен риск

Оценка на риска

ЕОТ определя сериозността на риска спрямо други рискове

При провеждането на инспекция с участието на други заинтересовани страни, от съществено значение е всички заинтересовани страни да вземат участие в процеса на планиране. Целите на инспекцията, ролята на всяка заинтересована страна, използваните методики, лицето(ата), което/които има(т) водеща роля, както и начинът, по който информацията ще бъде обменяна и докладвана, трябва да бъдат ясни за всички заинтересовани страни.

Полицията и прокуратурата могат да подкрепят трансграничните инспекции във високорискови сектори или при сложни случаи на измама и на експлоатация на труда като затварят работни места, използват алтернативни техники за разследване (напр. подслушване на телефонните разговори/претърсване на жилища) и гарантират безопасността на инспекторите.

Социалните партньори (сдружения на работодателите и профсъюзи) могат да подпомогнат осветляването на нередностите в областта на трудовото право или върху схемите за измама, чрез анализ на пазара на труда и чрез информация на местно равнище относно условията на труд и относно подизпълнителите. Например в някои държави социалните партньори проверяват спазването на колективните трудови договори; информацията, която може да бъде допълваща по отношение на анализа на риска или дейностите по инспекцията. Социалните партньори могат също така да подпомогнат подготовката на трансграничните инспекции, като подкрепят с експертен опит оценяването на стандартите в областта на труда, здравето и безопасността. Както и при националните инспекции, социалните партньори могат също така да участват в трансгранични инспекции, за да окажат подкрепа на инспекторите със своите познания за сектора и за конкретните проблеми, свързани с трудовата мобилност. Пречки от правен характер обаче могат да възникнат както по отношение на статута на чуждестранните инспектори, така и по отношение на статута на представител на социален партньор. За повече

информация, вж. примерите за сътрудничество с партньори.⁹

3.2 ЕОТ приключва оценката и препраща случая на изпълнителния директор

Въз основа на получената информация ЕОТ оценява относимостта на случая. Оценката на случая се основава на набор от съгласувани критерии.

Критериите за ЕОТ за оценка на случая са разработени по същия начин като в точка 2.4 от настоящите насоки. Когато ЕОТ завърши фазата на оценяване, случаят се представя на изпълнителния директор.

3.3 Официално решение на изпълнителния директор на ЕОТ относно това дали даден случай да бъде предложен на органите на съответните държави членки

Въз основана фазата на оценяване и оценката на случая по критериите, определени по-горе, изпълнителният директор на ЕОТ решава дали да предложи даден случай на органите на съответните държави членки.

Съгласуваните и съвместните инспекции се извършват със съгласието на съответните държави членки.

3.4 ЕОТ, чрез НСВ, изпраща до държавите членки данни за случая и предложение за провеждане на ССИ

ЕОТ, чрез НСВ, изпраща до дадена държава членка данни за случая (писмо, съдържащо по-голямата част от наличната информация, представена в образеца „Описание на случая“) и предложение за провеждане на ССИ.

Има два възможни резултата:

- Съответната държава членка е съгласна да участва и пристъпва към подписване с ЕОТ

⁹ Източник: Европейска платформа за противодействие на недеklarирания труд Работен семинар за тематичен преглед относно

съгласуваните и съвместните инспекции, Лисабон, Португалия, 28 февруари—1 март 2019 г.

на Образец на споразумение.

- ☑ Съответната държава членка не е съгласна да участва.

Ако една или повече държави членки решат да не участват в съгласувана или съвместна инспекция, националните органи на другите държави членки извършват такава инспекция единствено в участващите държави членки. Държавите членки, които решат да не участват в инспекцията, запазват поверителността на информацията относно инспекцията.

Съгласно член 8, параграф 4 от Регламента за ЕОТ, Органът установява и приема правила за осигуряване на подходящи последващи действия, когато държава членка реши да не участва в съгласувана или съвместна инспекция. В такъв случай:

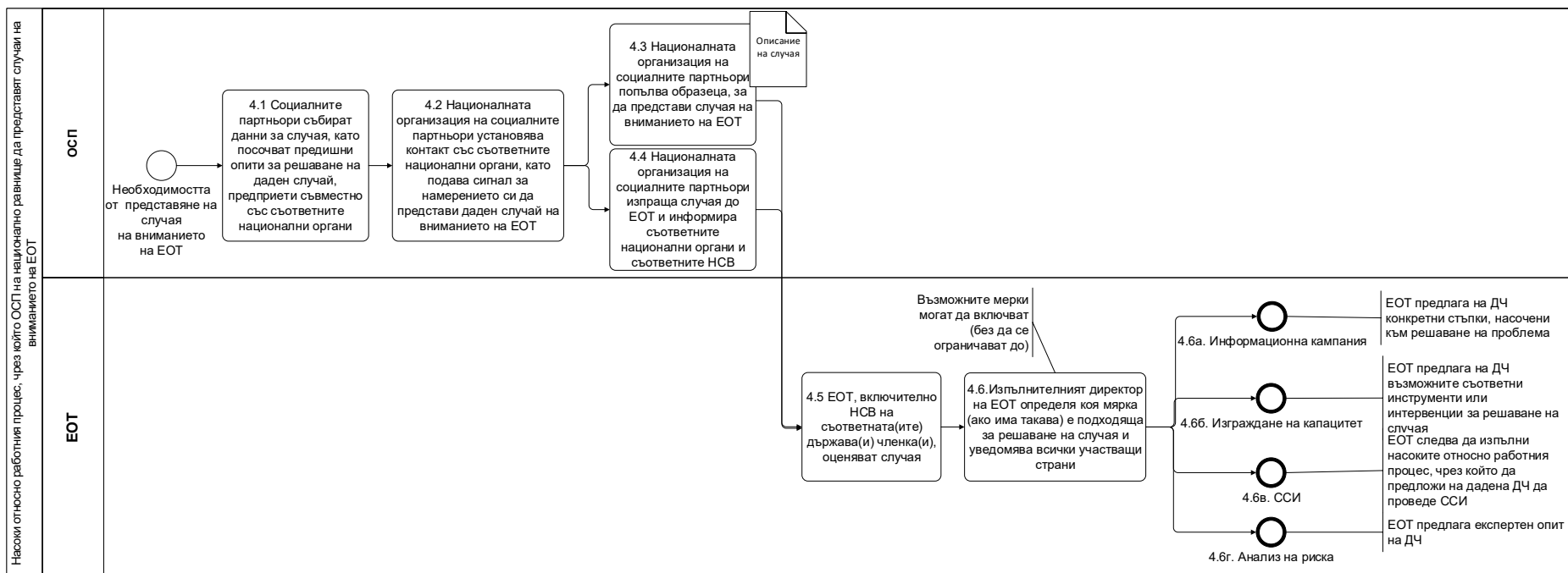
- ☑ Съответната държава членка уведомява без ненужно забавяне Органа и другите съответни държави членки в писмена форма, включително по електронен път, относно мотивите на своето решение и относно мерките, които възнамерява да предприеме за разрешаване на случая (посочвайки точните действия и срока), ако има такива.
- ☑ Когато вече са й известни, съответната държава членка информира Органа и останалите държави членки относно резултатите от мерките, които са предприели.
- ☑ Органът може да предложи държава членка, която не е участвала в съгласувана или съвместна инспекция, да предприеме собствена инспекция на доброволна основа.

4. Насоки относно работния процес, чрез който ОСП на национално равнище да представят случаи на вниманието на ЕОТ

Съгласно член 8, параграф 1 от Регламента за ЕОТ, организациите на социалните партньори на национално равнище могат да представят случаи на вниманието на Органа. В Насоките относно работния процес

за ОСП (вж. фигура 9), се определят и предлагат практически стъпки относно начина, по който случаите да бъдат представени на вниманието на ЕОТ и тези случаи да бъдат оценени.

Фигура 9. Насоки относно работния процес, чрез който ОСП на национално равнище да представят случаи на вниманието на ЕОТ

*Отделните стъпки в Насоките относно работния процес са номерирани в съответствие с подробното описание по -долу.

Обяснителни бележки

Начално събитие

Финално събитие

Задача

Подпроцес

Портал

Документ

Технологична последователност

4.1 Социалните партньори събират относими към случая данни, отнасящи се до предишни опити за решаване на даден случай, направени заедно със съответните национални органи

Националните организации на социалните партньори (сдружения на работодателите и синдикати) могат да противодействат по отношение на потенциалните проблеми, свързани с трудовата мобилност, като представят даден случай на вниманието на ЕОТ в резултат на подадени жалби за сериозни проблеми, системни трансгранични проблеми или въз основа на резултатите от оценката на риска.

ОСП събират относими към случая данни, отнасящи се до предишни опити, и предоставят на ЕОТ информация и опит по отношение на проблемите, свързани с трудовата мобилност.

ОСП могат да помогнат осветляването на нередности в областта на трудовото право или на схеми за измама, чрез анализ на пазара на труда и чрез информация на местно равнище относно условията на труд и относно подизпълнителите. Например в някои държави социалните партньори проверяват спазването на колективните трудови договори; информацията, която може да бъде допълваща по отношение на анализа на риска или дейностите по инспекцията.

Случаят следва да се отнася до:

- ✓ Неспазване на приложимите европейски и национални правила в областта на свободното движение на работници, и/или
- ✓ Несъответствие с приложимите европейски и национални правила в областта на свободното движение на услуги (командиране на работници).

Примери за действия на ОСП

Най-често срещаните дейности са **съвместните инициативи**, които се основават на вече съществуващи колективни договорености. В Дания, Нидерландия и Италия социалните партньори постигнаха съвместно споразумение относно създаването на

системи за мониторинг на прилагането на колективните трудови договори (в сектора на агенциите за временна заетост или в селското стопанство).

В някои държави (напр. Словения и Нидерландия) **съществува сътрудничество между профсъюзите и инспекторатите по труда.**

Някои профсъюзи са създали **системи за разглеждане на жалби** (по-специално от работници мигранти) и/или за наблюдение на поведението на работодателите, съставляващо злоупотреба, във високорисковите сектори. Това е докладвано в Словения от Асоциацията на свободните профсъюзи (ZSSS), в Кипър — от Федерацията на труда на Кипър (PEO), а в Италия — от Италианската обща конфедерация на труда (CGIL). В Нидерландия асоциираните членове на профсъюзите (FNV) са създали бюра за жалби, с цел докладване на незаконни практики. Те могат касаят нарушения на колективни трудови договори и други незаконни дейности, както и твърдения за незаконен трафик.

Други форми на участие на ОСП са информационните кампании или **кампаниите за повишаване на осведомеността**, например докладваните от Германската конфедерация на профсъюзите (DGB). Кампанията е координирана от Консултативния център за работници (Arbeit und Leben e.V.) в Берлин и се провежда с подкрепата на Международната организация на труда (МОТ) и Международната организация по миграция (МОМ).

Примерът от Чешката република показва как **диалогът, съвместните инициативи и кампаниите**, провеждани от правителството, социалните партньори и НПО, могат да доведат до интегриран подход, основаващ се на тристранно сътрудничество. Чешката република прие разпоредби и политики, разработени в сътрудничество със социалните партньори и неправителствените организации (НПО).

С цел гарантиране на ефективен мониторинг съответните публични органи провеждат редовни обучения на служителите и е увеличен броят на трудовите инспекции. Социалните партньори приеха общи споразумения и споразумения на дружествено равнище, като работодателите също обмислят изготвянето на черен списък на неспазващите изискванията посредници на пазара на труда, с цел повишаване на осведомеността и борба с нелоялната конкуренция.

Източник: Eurofound, Регулиране на посредниците на пазара на труда и ролята на социалните партньори за предотвратяване на трафика на работна сила

4.2 Националната организация на социалните партньори установява контакт със съответните национални органи, като сигнализира за намерението си да представи даден случай на вниманието на ЕОТ

Националната организацията на социалните партньори обобщава цялата важна информация, получена по време на първата стъпка, и я разпространява сред съответните национални органи, като сигнализира за намерението си да представи даден случай на вниманието на ЕОТ. ОСП обсъжда с националните органи опасенията и въздействието от тях, въз основа на информация от анализ на пазара на труда, във връзка с нередности в областта на трудовото право или схеми за измама и въз основа на информация на местно равнище, касаеща условията на труд и подизпълнителите и т.н.

Резултатът от обсъжданията може да бъде, наред с другото, следният:

- ☑ ОСП и съответните национални органи оценяват необходимостта от предприемане на действия. В случай че се предвижда трансгранична проверка, държавата членка може да процедира в съответствие с Насоките относно работния процес, представени в раздел 2.
- ☑ В случай че ОСП и съответните национални органи не постигнат съгласие относно необходимостта от действия или относно

вида на действията, или ако националните органи не предприемат действия по искане на ОСП, тя може да представи случая на вниманието на ЕОТ.

4.3 За да представи даден случай на вниманието на ЕОТ, националната организация на социалните партньори попълва образеца

Националната организация на социалните партньори попълва образеца „Описание на случая“ ([Приложение 1](#)), за да представи случая на вниманието на ЕОТ (доколкото разполага с необходимата информация). За повече информация относно попълването на образеца „Описание на случая“ вж. раздел 2.2 от настоящите насоки.

4.4 Националната организация на социалните партньори изпраща случая до ЕОТ и информира съответните национални органи и съответния национален служител за връзка (НСВ)

ОСП изпраща попълнения образец „Описание на случая“ до ЕОТ. Тя трябва също така да предостави тази информация на съответните национални органи и на НСВ.

4.5 ЕОТ, включително НСВ на съответната(ите) държава(и) членка(и), оценяват случая

ЕОТ, включително НСВ на съответните държави членки, оценяват искането въз основа на набор от договорени критерии, във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 14 дни. ЕОТ отдава приоритет на оценката на неотложните случаи и може да поиска допълнителна информация от ОСП, с цел улесняване на оценката. Неотложните случаи ще се ползват с приоритет, но критериите за оценка продължават да се прилагат.

Критериите за ЕОТ за оценка на случая са разработени по същия начин като в точка 2.4 от настоящите насоки.

4.6 Изпълнителният директор на ЕОТ определя коя мярка (ако има такава) е подходяща за решаване на случая и уведомява всички участващи страни

Въз основа на горепосочената оценка изпълнителният директор на ЕОТ определя коя мярка (ако има такава) е подходяща за решаване на случая и уведомява всички участващи страни, мотивирайки решението си. Възможните мерки включват (без да се ограничават до) информационна кампания, изграждане на капацитет, ССИ или анализ на риска (вж. фигура 10). В случай на съмнения за нередности, които не попадат пряко в обхвата на дейностите на ЕОТ, Органът може да докладва за тях на съответните заинтересовани страни (раздел 2.6.2).

Фигура 10. Мерки за решаване на случая

4.6.1 Информационна кампания

Кампаниите за повишаване на осведомеността включват кампании за информиране на физическите лица и работодателите, по-специално малките и средните предприятия (МСП), относно техните права и задължения и относно възможностите, с които разполагат. ЕОТ предлага на държавите членки конкретни стъпки, насочени към решаване на проблема, когато е

целесъобразно с участието на социалните партньори.

4.6.2 Изграждане на капацитет

ЕОТ предлага на държавите членки подходящи инструменти или интервенции за решаване на случая чрез следните дейности:

- изготвяне, в сътрудничество с националните органи и, когато е целесъобразно, със социалните партньори, общи незадължителни насоки, предназначени за използване от държавите членки и социалните партньори, включително насоки за инспекциите в случаите с трансгранично измерение, както и общоприети определения и общи понятия, като се основава на дейността, осъществена на национално равнище и на равнището на Съюза.
- насърчаване и подкрепяне на взаимната помощ под формата на партньорски или групови дейности, както и схемите за обмен и командироване на служители между националните органи.
- насърчаване на обмена и разпространението на опит и добри практики, включително на примери за сътрудничество между съответните национални органи.
- разработване на секторни и междусекторни програми за обучение, включително за инспекторатите по труда, и специализирани учебни материали, включително чрез онлайн методи на обучение.

4.6.3 Съгласувана или съвместна инспекция

ЕОТ решава да започне процедури съгласно Насоките относно работния процес, чрез който на държавите членки да бъде предложено да проведат ССИ. В този случай ЕОТ процедира в съответствие с Насоките относно работния процес, представени в раздел 3. Социалните партньори могат да участват в извършването на инспекция в съответствие с националното право и практика. ЕОТ гарантира, че организациите на социалните партньори са информирани за напредъка и резултатите по случая.

4.6.4 Анализ на риска

ЕОТ предлага своя експертен опит на държавите членки за извършване на оценка/анализ на риска. Съгласно Регламента, ЕОТ, в сътрудничество с държавите членки и, когато е целесъобразно, със социалните партньори, оценява рисковете и извършва анализи по отношение на трудовата мобилност и координацията на системите за социална сигурност в целия Съюз. Оценката на риска и анализите се отнасят до въпроси, например дисбалансите на пазара на труда, специфичните за сектора предизвикателства и системните проблеми, ЕОТ може също така да извършва тематични задълбочени анализи и проучвания с цел изследването на конкретни трудности. Когато прави оценки на риска и извършва анализи, ЕОТ използва във възможно най-голяма степен относимите и актуални статистически данни от съществуващи проучвания, гарантира взаимно допълване с агенции и служби на Съюза и с национални органи, агенции и служби и ползва техните експертни познания и опит, включително в областите на борбата с измамите, експлоатацията, дискриминацията, изготвянето на прогнози във връзка с уменията и здравословните и безопасни условия на труд.

Как може да помогне ЕОТ?

Като предложи техническа, административна, финансова или друга подкрепа за информационна кампания, насочена към справяне с проблема.

Приложение 1 Описание на случая

ОПИСАНИЕ НА СЛУЧАЯ

Тази инспекция се извършва в съответствие със законодателството или практиката на държавата членка, в която се провежда инспекцията. Настоящото Споразумение не засяга съществуващи двустранни/многостранни споразумения, нито меморандуми за разбирателство, сключени от участващите държави членки. Страните по настоящото Споразумение попълват само онези части, които са от значение за разглеждания случай.

Относно:

Референтен номер:

1. Основна информация относно случая

Моля да предоставите общо описание на първоначалната жалба или информация. Моля накратко да изложите цялата приложима информация по случая и наличните доказателства, например от предварително проучване или от съвместна оценка на риска, проведени разследвания, включително установени нарушения, и да предоставите информация относно действията, които са предприети за справяне с проблема на национално равнище или на равнището на ЕС, резултатите от тези действия и участието на други държави членки или заинтересовани страни (ако е приложимо).

2. Сектор и правен(ни) субект(и), който(които) трябва да бъде(бъдат) инспектиран(и) във всяка държава членка

Моля да посочите сектора и, ако е възможно, в този фаза — наименованието(ята) на целевото(целевите) дружество(а).

3. Национален(национални) координатор(и) на инспекцията

Моля да предоставите координатите за връзка на правния субект и на лицето, отговорно за координацията на национално равнище на предложената съгласувана/съвместна инспекция за отпавилата искане държава членка и, ако е възможно, за останалите съответни държави членки.

4. Други заинтересовани страни и брой на участващите лица

Моля да посочите останалите участващи национални или международни организации, включително, ако е целесъобразно, организациите на социалните партньори.

5. Брой дружества и мобилни работници, засегнати от инспекцията

Моля да посочите приблизителния брой на дружествата и мобилните работници (вкл. командировани работници, самостоятелно заети лица, лица с друг статут (напр. собственик на дружество, доброволец)) пряко участващи в случая, така че ЕОТ да може да извърши оценка на въздействието на евентуалните нарушения върху работниците и/или пазара на труда.

6. Приблизително оценени разходи, които ЕОТ трябва да заплати и друга подкрепа

Моля да предоставите подробности относно подкрепата, изисквана от ЕОТ за инспекцията, включително приблизително оценените разходи (транспорт, настаняване, усстен превод, правни съвети, ИТ инструменти и т.н.).

Приложение 2 Образец на споразумение

ОБРАЗЕЦ НА СПОРАЗУМЕНИЕ ХХ/2020 ЗА ТРАНСГРАНИЧНИ СЪГЛАСУВАНИ И СЪВМЕСТНИ ИНСПЕКЦИИ

Тази инспекция се извършва в съответствие със законодателството или практиката на държавата членка, в която се провежда инспекцията. Настоящото Споразумение не засяга съществуващи двустранни/многостранни споразумения, нито меморандуми за разбирателство, сключени от участващите държави членки. Настоящото споразумение не поражда никакви правни задължения за подписалите страни, освен описаните в Регламент (ЕС) 2019/1149. Страните по настоящото Споразумение попълват само онези части, които са от значение за разглеждания случай.

1. Страни по споразумението

Държава членка А

Наименование на координиращия национален правоприлагащ орган:

Държава членка В*

Наименование на координиращия национален правоприлагащ орган:

Европейски орган по труда

2. Координатори

Главен координатор

Име на главния координатор на съгласуваната/съвместната инспекция:

[Главният координатор ще отговаря за организационните и процедурните въпроси, включително за изготвянето на доклади. По принцип лицето, определено за тази цел, следва да бъде един от националните координатори или отговорния служител на ЕОТ.]

Държава членка А

Име на отговорния национален координатор:

Държава членка В*

Име на отговорния национален координатор:

Европейски орган по труда

Име на отговорния служител на ЕОТ:

Име на националния служител за връзка за [държава членка А]:

Име на националния служител за връзка за [държава членка В*]:

* Ако е приложимо, добавете държави членки С, D и т.н.

3. Роля на гостуващите длъжностни лица от други държави членки и от ЕОТ

(член 9, параграф 3 и член 9, параграф 5 от Регламента за създаване)

4. Формат и график на инспекцията

Моля да посочите дали инспекцията е съвместна или съгласувана и дали е от общ характер (обща) или е насочена към конкретен въпрос (целева)

Страните се споразумяват да проведат:

- съгласувана обща инспекция
- съгласувана целева инспекция
- съвместна обща инспекция
- съвместна целева инспекция

за периода [посочете конкретния период], да се проведе в следната(ите) държава(и) членка(и):

5. Обхват на съгласуваната/съвместната инспекция

Можете да правите справки относно определенията на използваната терминология в Речника на термините, изготвен в рамките на Европейската платформа за противодействие на недеklarирания труд.

Съгласуваната/съвместната инспекция има за цел справяне с:

- неспазването на приложимите европейски и национални правила в областта на свободното движение на работници, и/или
- неспазването на приложимите европейски и национални правила в областта на свободното движение на услуги (командироване на работници).

Посочете целевия икономически сектор:

Посочете краткосрочните и дългосрочните цели на тази инспекция:

Краткосрочните цели могат да бъдат — възстановяване на суми от санкции, възстановяване на вноски, прекратяване на стопанската дейност, защита на мобилните работници и т.н. Дългосрочните цели могат да бъдат — намаляване на недеklarирания труд в конкретния сектор.]

6. Координация и подкрепа от ЕОТ

Моля да посочите вида координация или подкрепа, договорени с ЕОТ, и ако е целесъобразно, определете количествено индикативния размер на исканата финансова подкрепа:

[ЕОТ може да предоставя концептуална, логистична и техническа подкрепа и, когато е уместно, правен експертен опит, включително услуги за писмен и устен превод.]

7. Други заинтересовани страни

Избройте всички организации, които ще участват в инспекцията, и уточнете тяхната роля.

8. План за провеждане на инспекция

Страните по настоящото споразумение изготвят подробен план за тази инспекция в съответствие с образеца, определен в Приложението.

Подписи		
Държава членка А	Държава членка В*	Европейски орган по труда
Име: Длъжност: Институция: Дата:	Име: Длъжност: Институция: Дата:	Име: Длъжност: Дата:

Приложение 2а План за провеждане на инспекция

ПЛАН ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНСПЕКЦИЯ

Настоящият образец на Плана за провеждане на инспекция винаги е приложим, в случаите, в които е предвидено участието на служители на ЕОТ в съгласувана или съвместна инспекция (ССИ). Когато не се предвижда участието на служители на ЕОТ, се насърчава използването на настоящия образец на Плана за провеждане на инспекция като насоки за участниците, като той може да се използва на доброволна основа. Настоящият образец може да бъде адаптиран спрямо законите и практиките на държавите членки, участващи в ССИ, и предоставя подробни примери за това как да се процедира по време на ССИ. Части от настоящия образец могат да бъдат повторени, при необходимост, в зависимост от броя на държавите членки, участващи в ССИ (за държавата членка В, С, D и т.н.).

Относно:

Референтен номер:

Инструктаж и разбор

Общо съгласие относно метода за провеждане на инструктажа и разбора

Пример: Преди и след инспекцията се провежда инструктаж/разбор в [място и час]. Наложително е всички съответни звена/лица, както и, когато това е приложимо, служителите на ЕОТ, да присъстват при подготовката и оценката на действията, обменянето на обратна информация и определянето на необходимите възможни последващи действия. С цел информиране на участниците в съгласуваната или съвместната инспекция, целите следва да бъдат обяснени:

- получаване на административни документи
- провеждане на разпит на служителите и ръководителите

Инструктаж ДЧ А:

Екип А1

Адрес:
Час на срещата:

Екип А2

Адрес:
Час на срещата:

Инструктаж ДЧ В*:

Екип В1

Адрес:
Час на срещата:

Екип В2

Адрес:
Час на срещата:

Час на влизане в обекта, който е предмет на инспекцията: (дд/мм/гггг чч:мм)

Правен субект, който е предмет на инспекцията: (наименование и координати за връзка)

Собственик/ръководство: (наименование и координати за връзка)

Подизпълнители/ свързани дружества: (наименование и координати за връзка)

Други страни, които трябва да бъдат инспектирани: (наименование и координати за връзка)

Координиране на обмена на данни

Моля да посочите кое(и) лице(а) ще отговаря(т) за обмена на всички необходими данни, включително, ако е целесъобразно — и координационното звено на ЕОТ, както и да определите кои канали за комуникация ще бъдат използвани например ИСВП). Моля да представите данни за контакт, като име, телефонен номер и имейл адрес.

* Ако е приложимо, добавете държави членки С, D и т.н.

Практически споразумения в държава членка А

1. Състав на екипа(ите) в държава членка А:

Екип 1: например: Екип, отговарящ за разследването на основния правен субект, (под)изпълнителите, който(които) е(са) предмет на инспекцията,...

Място на срещата:

Час на срещата:

Координатор на екипа: (име и координати за връзка)

Име	Телефонен номер	Роля
		например: Началник на полицията
		например: Ръководител на инспектората по труда
		например: Инспектор по труда
		например: Служители на ЕОТ

2. Опишете очакваните мерки, които да бъдат предприети от екипа(ите) в държава членка А:

например:

- посещаване на основния правен субект, който е предмет на инспекцията, при спазване на обичайните процедури
- провеждане на разпит на работодателя
- провеждане на разпити на служителите.
- посещаване на счетоводния отдел, при спазване на обичайните процедури
- извършване на претърсвания с цел намиране на съответните документи и тяхното копиране

3. Необходимата/необходимите информация/документи/доказателства, които трябва да бъде(бъдат) получени в правния(те) субект(и), който(които) е(са) предмет на инспекцията след [дд/мм/гггг]:

например

- Отчети за отработени часове, фишове за заплати
- писмени договори,
- електронни писма относно персонала,
- всички входящи/изходящи фактури,
- банкови трансакции,
- формуляри А1,

4. Методика и допълнителни указания:

a) Провеждане на разпит на служителите и други съответни лица:

- Опишете начина, по който служителите и другите съответни лица (работодател, управител на обект, представители...) следва да бъдат разпитани в съответствие с националното законодателство и без да се засягат компетенциите и колективните права на социалните партньори, когато е приложимо, съгласно националното законодателство и/или практика.
- Подчертайте необходимостта от това на работниците да бъдат пояснени техните права и задължения, както и начина, по който могат да се възползват от сътрудничеството).
- Използвайте стандартизирани въпросници за провеждане на разпитите за различните видове разпитвани лица (работници, бригадир, управител, шофьор, клиент...).
- Запознайте се с въпросниците преди инспекцията.
- Използвайте услугите на устни преводачи (доказателствена тежест и надлежно спазване на законодателните изисквания) и/или културни посредници (за осъществяване на контакт между инспекторите и разпитваните лица, по-специално при работа с граждани на трети държави), ако е необходимо.
- Възползвайте се от смесените екипи.

b) Събиране на информация

- При влизане на работното място, обърнете специално внимание на това с какво се занимават хората, с кого работят, какви работни дрехи носят и т.н. Не забравяйте да си водите записки някъде, тъй като визуалните наблюдения са от важно значение. Когато е целесъобразно и ако националното законодателство позволява това, обмислете възможността за заснемане на снимки/видео.
- Обърнете специално внимание на представените документи за самоличност. Възможно е да ви представят фалшиви документи.
- Запишете подробностите относно превозните средства на дружеството (регистрационни номера и т.н.).
- Ако е приложимо, уточнете всички видове специални доказателства, които следва да бъдат събрани (напр. видео доказателства, оригинални документи).

c) Искания към колегите в държава членка В*:

- Ако служителите споменат, че получават социални обезщетения в държава членка В, се свържете с [име/наименование] за проверка.
- Ако по време на инспекциите в държава членка В се срещнете със собственик на правен(правни) субект(и), който(които) е(са) предмет на инспекция, съберете подробна информация относно [xxxxx].

d) Инструкции за безопасност:

- Безопасността на участниците винаги е от първостепенно значение.
- Проверките винаги се извършват по двойки — минимум двама души.
- Участниците поддържат зрителен контакт във възможно най-голяма степен.
- Участниците никога не оставят свой колега сам в помещенията на дружеството. Напускането на местоположението, което е предмет на инспекцията, трябва винаги да се извършва след съгласуване с главния координатор.
- Посочете инспектората/институцията, който/която ще осигури предпазните средства.

e) Логистична организация:

- Транспортът до мястото на инспекцията се организира от [име], като отпътуването е от [място] в [час].
- Всички участващи звена носят документи за самоличност
- На инспекционните екипи биват предоставени следните инструменти: [преносими скенери, флаш памети, камери за заснемане/видео камери]

f) Допълнителни инструкции или други въпроси:

- Ако бъдат открити документи на хартиен носител, те биват иззети за изготвяне на цифрови копия, като на правния субект, който е предмет на инспекцията, се издава разписка.
- При провеждане на разпити на администратори е важно, с цел бъдещи справки, да се сдобияте с техните имена, имейл адреси и телефонни номера).
- Относно правни въпроси, можете да се обръщате към правния отдел на ЕОТ на [имейл, телефон].

* Ако е приложимо, добавете държави членки С, D и т.н.

Приложение 3 Доклад за проведена инспекция

ПРОЕКТ НА ДОКЛАД ЗА ПРОВЕДЕНА ИНСПЕКЦИЯ XX/2020 ЗА СЪГЛАСУВАНИ И СЪВМЕСТНИ ИНСПЕКЦИИ

Настоящият Доклад за проведена инспекция се изготвя в съответствие със законодателството или практиката на държавата членка, в която се провежда инспекцията. Докладът за проведена инспекция се попълва само в частите, които са от значение за разглеждания случай.

Съгласно законодателството или практиките на държавите членки, в които се провежда инспекцията, някои констатации на инспекторатите може да подлежат на съобщаване на организациите на социалните партньори. Съгласно законодателството или практиките на държавите членки, в които се провежда инспекцията, някои констатации на инспекторатите може да подлежат на несъобщаване на останалите страни (напр. криминални случаи).

Относно:

Референтен номер:

---

1. Описание на инспекцията (Съдържанието може да бъде „копирано“/„поставено“ от образца на Споразумението за инспекция, ако все още е актуално)

Опишете кои институции/правоприлагащи органи/организации на социалните партньори във всяка държава членка са участвали пряко и посочете съответните национални координатори.

Държава членка А:

Държава членка В*:

Други заинтересовани страни:

Дата на инспекцията:

Опишете случая преди инспекцията:

---

* Ако е приложимо, добавете държави членки С, D и т.н.

Посочете целта на съгласуваната или съвместната инспекция (обща, целева, последваща) и проблемите, които са предмет на инспекцията:					
Опишете процеса на съгласуваната или съвместната инспекция (брой на участващите лица, използвани методи на разследване и т.н.):					
Посочете какви разходи са направени по време на инспекцията:					
2. Участие на ЕОТ и/или други заинтересовани страни (Съдържанието може да бъде „копирано“/„поставено“ от образца на Споразумението за инспекция, ако все още е актуално)					
Когато е приложимо, моля, опишете всяко сътрудничество с Европейския орган по труда:					
Когато е приложимо, моля, опишете всяко сътрудничество с други организации (напр. Европол, Евроюст, социални партньори):					
3. Подробности относно правния(те) субект(и), предмет на инспекцията (Съдържание може да бъде „копирано“/„поставено“ от образца на Споразумението за инспекция, ако все още е актуално)					
<ul style="list-style-type: none"> • Наименование(я): • Правен статут (дружество, персонално дружество и т.н.): • Връзка с други правни субекти и дружества (напр. дъщерни дружества): • Описание на стопанската дейност(ите)/икономическия(те) сектор(и): • Брой мобилни работници: • Друга относима информация за правния(правните) субект(и): 					
4. Посочете общия брой дружества и мобилни работници (вкл. командировани, самостоятелно заети лица, лица с друг статут (напр. собственик на предприятие, доброволец), засегнати от инспекцията	Предприятия	Мобилни работници	Командировани работници	Самостоятелно заети лица	Лица с друг статут (напр. собственик на предприятие, доброволец)
5. Опишете резултатите от съгласуваната или съвместната инспекция. Когато е целесъобразно, посочете общия брой дружества и мобилни работници (вкл. командировани, самостоятелно заети лица, лица с друг статут (напр. собственик на предприятие, доброволец), засегнати от нарушението в съответните сфери					
Неспазване на трудовите права на мобилните работници от ЕС (напр. заплащане, което е по-ниско от нормалното/неплащане на заплати)					

Неправилно плащане или неплащане на осигурителни вноски и/или неправомерно получени социални обезщетения					
Трансграничен недеklarиран труд					
Недействително командироване на работници					
Фиктивна самостоятелна заетост					
Фиктивни, измамни или незаконни агенции за временна заетост					
Строежи на дружества „пощенски кутии“ и фиктивни дружества					
(Организирано) наемане по трудово правоотношение на граждани на трети държави					
Трафик на хора и/или експлоатация на труда					
Други констатации (вкл. съмнения за нередности при прилагането на правото на Съюза):					
Общ брой дружества/мобилни работници, засегнати от горепосочените нарушения	Предприятия	Мобилни работници	Командировани работници	Самостоятелно заети лица	Лица с друг статут (напр. собственик на предприятие, доброволец)
6. Посочете, ако е приложимо, кое друго право е било нарушено и въз основа на кои констатации	<ul style="list-style-type: none"> • Данъчно право: • Дружествено право: • Наказателно право: • Имиграционно право: 				

7. Могат ли инспекционните екипи да използват данните, събрани по време на инспекцията, като доказателство?			
8. Когато е приложимо, представете допълнителна информация, в случай че са необходими някои видове специални доказателства (видео доказателства, заверени копия, оригинални документи и т.н.)			
9. Моля да поясните кой ще ръководи последващите действия във връзка с проверката.	Държава членка А:	Държава членка В *:	ЕОТ:
Наказателно преследване (<i>участие на прокурор</i>)			
Граждански процес чрез организации на социалните партньори			
Наказателно постановление			
Възстановяване на вноски за социално осигуряване			
Изплащане на заплати			
Възстановяване на неправомерно изплатени социални обезщетения			
Данъчни вноски			
Други принудителни мерки (отнемане на лиценз, отмяна на процедури за възлагане на обществени поръчки и т.н.)			
Помирителна процедура или други процедури за извънсъдебно разрешаване на спорове			
Последващи инспекции (вкл. с подкрепата на ЕОТ)			

Всички други последващи дейности (като поддържане на контакти с или докладване пред институции и органи на ЕС, международни организации, органи на трети държави или други заинтересовани страни)			
10. Съобщили ли сте резултатите на други съответни органи (в други държави членки)?			
11. Налагат ли се допълнителни трансгранични действия, например кампании за превенция, въз основа на горепосочените констатации, включително с подкрепата на ЕОТ? Моля, посочете:			
12. Какви са извлечените поуки? Какви оперативни промени са необходими за актуализиране на инспекционния процес?			
13. Ключови показатели за ефективност¹⁰			
Количествени КПЕ			
Брой санкции по дела (административни, граждански и/или наказателни)			
Брой на възстановените данъчни/осигурителни вноски и плащания със задна дата по дела (административни, граждански и/или наказателни)			
Брой административни указания, предупреждения или постановления и т.н., издадени на дружества			

¹⁰ Попълнете „N/A“ („няма данни“) за КПЕ, които не са налични към момента на изготвяне на настоящия доклад или не могат да бъдат докладвани на ЕОТ

Качествени КПЕ					
Наличие и адекватност на съответните материали и насоки за изпълнението на ССИ	☐ Изобщо не са налични	☐ Налични в много малка степен	☐ Умерено налични	☐ Налични в голяма степен	☐ Изцяло налични
	☐ Изобщо не са адекватни	☐ Адекватни в много малка степен	☐ Умерено адекватни	☐ Адекватни в голяма степен	☐ Напълно адекватни
Познаване на законодателството на ЕС и/или националните практики на други държави членки в контекста на прилагането на законодателството в областта на трансграничната трудова мобилност	☐ Много слабо	☐ Слабо	☐ Средно	☐ Добро	☐ Много добро
Ниво на комуникацията и сътрудничеството между участниците в ССИ	☐ Много ниско	☐ Ниско	☐ Средно	☐ Високо	☐ Много високо
Леснота на използването на доказателства в административни или наказателни производства, които са резултат от ССИ	☐ Изцяло трудно	☐ Много трудно	☐ Умерено трудно	☐ Много лесно	☐ Изцяло лесно
Брой на човешките ресурси, участващи в ССИ	☐ Напълно недостатъчен	☐ Недостатъчен в малка степен	☐ Достатъчен	☐ Достатъчен в голяма степен	☐ Напълно достатъчен
Ниво на осезаемите езикови бариери по време на ССИ	☐ Много ниско	☐ Ниско	☐ Средно	☐ Високо	☐ Много високо
Качествена оценка	<i>Моля да предоставите допълнителни коментари или предложения за възможни подобрения по отношение на вашата оценка на качеството.</i>				

Приложение 4 Преглед на правното основание за ССИ в държавите членки

Цел и обхват на проучването

Основната цел на този кратък преглед е да се определи правното основание, ако има такова, за съвместните трансгранични инспекции на равнището на държавите — членки на ЕС, и да се отговори на въпроса дали доказателствата, събрани по време на тези инспекции в една държава членка, могат да бъдат използвани в национални съдебни или административни производства в друга държава членка, както и да се обясни какви ограничения, ако има такива, съществуват за гостуващия инспектор в приемащата държава.

За тази цел в рамките на проучването, в сътрудничество с експертите от работната група на ЕОТ по инспекциите, в периода юни—август 2020 г., бяха разгледани следните въпроси на проучването (за повече информация вж. таблиците по-долу):

- ✓ Налице ли е правно основание за съвместни трансгранични трудови инспекции на равнището на държавите — членки на ЕС?
- ✓ Какви са правомощията на гостуващ инспектор по време на трансгранична съвместна инспекция, провеждана в съответната държава — членка на ЕС?
- ✓ Могат ли доказателствата, събрани по време на тези инспекции в една държава членка, да се използват в национални съдебни или административни производства в друга държава членка?

Въпреки че практиката за провеждане на трансгранични инспекции, независимо дали става въпрос за съвместна или съгласувана инспекция, все още не е обичайна, можем да заключим, че сътрудничеството между държавите членки става все по-често. Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП) играе важна роля за сигурния обмен на информация между държавите членки и дава възможност за използване на доказателствата от чужди държави в националните административни или съдебни производства по повечето случаи.

Неяснотата по отношение на правното основание за трансграничните инспекции представлява пречка за осъществяване на по-често сътрудничество

Краткото проучване на обосноваващата законодателна рамка, показва значителни различия в правното основание за трансгранично сътрудничество (вж. фигура 11 Правно основание за трансгранични съвместни инспекции в държави членки). Въпреки че в редица държави съществуват законодателни разпоредби, които могат да бъдат

адаптирани за целите на ССИ, например длъжността на външен експерт по време на инспекцията, в законодателството рядко се срещат специфични разпоредби относно трансграничните ССИ. Въпреки това държавите, в които не съществува правно основание, могат да извършват трансгранични инспекции, например въз основа на временни ad hoc споразумения.

Въпреки че съществува възможност за трансгранично сътрудничество в повечето държави членки, неяснотата по отношение на правното основание представлява пречка за сътрудничеството до известна степен, в случаите, в които инспекторите или координаторите не са сигурни дали имат право да провеждат ССИ съгласно действащото законодателство.

Като цяло **8 държави членки имат някаква форма на национално законодателство, уреждащо възможностите за трансгранични инспекции** (въпреки че невинаги са специфични разпоредби за тази ситуация). **10 държави членки са сключили някаква форма на двустранни/многострани споразумения** за трансгранични инспекции, но не са въвели специално национално законодателство за такова сътрудничество. **9 държави членки съобщават, че нямат правна рамка за трансграничните инспекции.** В някои държави не се изисква правен акт за провеждането на ССИ — ad hoc споразумения могат да бъдат сключвани без да съществува конкретно правно основание.

Фигура 11. Правно основание за трансгранични съвместни инспекции в държавите членки

Забележка: В някои държави не се изисква правен акт за провеждането на ССИ — ad hoc споразумения могат да бъдат сключвани без да е налице конкретно правно основание.

Източник: Определяне на националното законодателство 2020 г., Работна група по инспекциите

На гостуващите инспектори е разрешено да присъстват в ролята на наблюдатели в повечето държави членки

Всеобхватната правна рамка за трансгранично сътрудничество помага на държавите членки да преодолеят първоначалните пречки и да насърчават съвместните или съгласуваните дейности. Проучването показва, че някои разпоредби на националното законодателство обикновено могат да се прилагат, за да се допусне участието на чуждестранен инспектор по време на инспекцията в ролята на наблюдател (вж. фигура 12 Роля на чуждестранния инспектор по време на инспекцията).

В 25 държави членки всеки гостуващ инспектор има ограничени правомощия, съответстващи на ролята на наблюдател или други специфични правомощия.

В 2 държави членки (Гърция и Малта) гостуващият инспектор няма никакви правомощия. В никоя от държавите членки гостуващият инспектор няма пълни правомощия по време на трансгранична съвместна инспекция, т.е. правомощия, съответстващи на правомощията на местен инспектор.

Фигура 12. Роля на чуждестранния инспектор по време на инспекцията

Източник: Определяне на националното законодателство 2020 г., Работна група по инспекциите

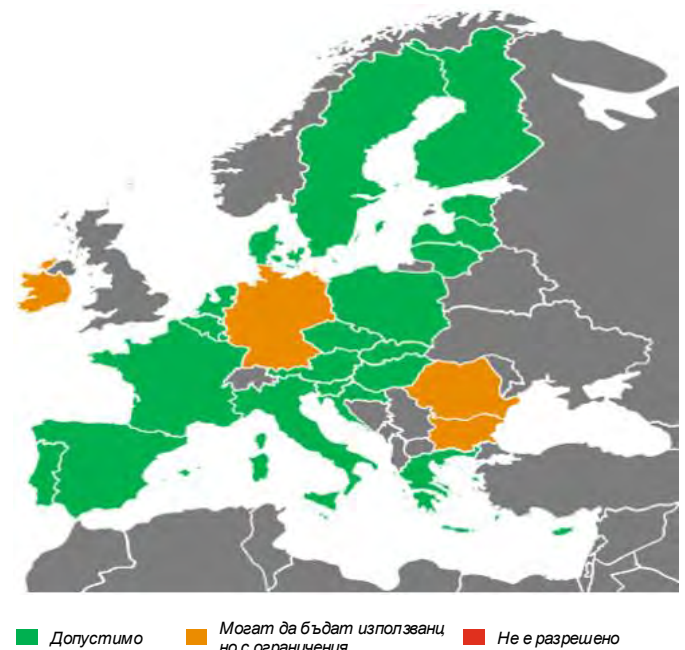
Доказателства от други държави членки могат да бъдат използвани в съдебни или административни производства в повечето държави членки

Въпреки че правното основание за трансгранично сътрудничество не е изрично определено в повечето държави членки, доказателствата, събрани чрез сътрудничество с други държави членки, обикновено могат да бъдат използвани в съдебни или административни производства. Използването на ИСВП бива посочвано в повечето случаи като основният помощен механизъм за сътрудничество или дори като изискване за допускане на доказателства в съдебни или административни производства.

Що се отнася до използването пред съд на доказателства, събрани по време на инспекция, проведена в друга държава членка, 23 държави членки разрешават такова използване на доказателства (вж. фигура 13). Използването на доказателства от други държави членки в национални съдебни производства). Препоръчително е в повечето случаи доказателствата да се представят чрез Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП), за да се гарантира тяхната допустимост.

4 държави членки отговориха, че използването на такива доказателства пред техните съдилища може да се окаже проблематично. Например в България съществува противоречива съдебна практика по въпроса за допустимостта, а в Румъния допустимостта зависи от съдебното решение по дадено дело.

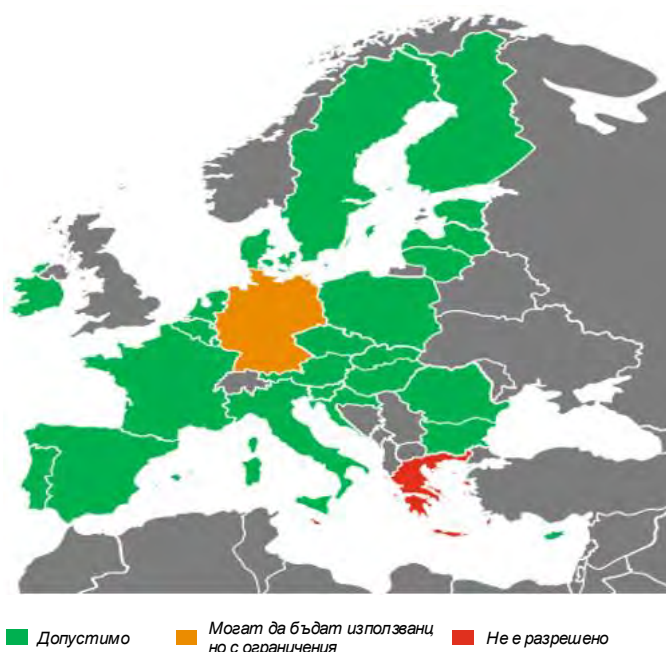
Фигура 13. Използването на доказателства от други ДЧ в национални съдебни производства

Източник: Определяне на националното законодателство 2020 г., Работна група по инспекциите

Що се отнася до използването на доказателства в **административни производства**, 24 държави членки разрешават такова използване на доказателствата. (вж. фигура 14. Използването на доказателства от други държави членки в национални административни производства). Отново се препоръчва в повечето случаи доказателствата да се представят чрез Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП), за да се гарантира правилното им обработване и използване в административни производства. Само 2 държави членки (Гърция и Малта) отговориха, че доказателствата, събрани по време на инспекция, проведена в друга държава членка, не могат да бъдат използвани в административните производства в тяхната държава членка.

Фигура 14. Използването на доказателства от други ДЧ в национални административни производства

Източник: Определяне на националното законодателство 2020 г.,
Работна група по инспекциите

Съществува ли правна рамка за трансгранични съвместни инспекции? (Подробни резултати)

Държава членка	ДА — национално законодателство	ДА — многостранни/двустранни споразумения	НЕ
Австрия	Закон за борба с дъмпинга при заплащането и със социалния дъмпинг (Lohn- und Sozialdumping-Bekämpfungsgesetz, LSD-BG), раздел 17, параграф 1		
Белгия	Наказателен кодекс в областта на осигурителното право (членове 56 и 57)	Да, сключени са различни двустранни/многостранни споразумения (не са предоставени подробности).	
България		Двустранни споразумения, сключени с Франция, Германия, Полша и Норвегия.	
Хърватия			Не.
Кипър	Закон № 63 (i) от 2017 г., който предвижда командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги и други свързани въпроси, част II: Прилагане на разпоредбите на закона членове 17 и 18.		
Чешка република	Закон № 255/2012 Сб. Законът за контрол (раздел 6) предвижда евентуалното участие на инспектор от друга държава членка по време на инспекция, проведена в Чешката република.		
Дания			Не.
Естония		Споразумения за сътрудничество с ограничен обхват на рамката, сключени с Южна Финландия, балтийските държави и Норвегия, които позволяват предприемането на съвместни действия. Споразумението за сътрудничество с Полша е насочено по-скоро към обмена на информация.	
Финландия		Двустранно споразумение с Естония.	
Франция		Споразумения, сключени с Германия, Белгия, България, Люксембург, Испания, Нидерландия и Португалия. Споразумението с Италия е в процес на финализиране (<i>данни от 20 октомври 2020 г.</i>).	
Германия			Не.
Гърция			Не.
Унгария			Не.

Държава членка	ДА — национално законодателство	ДА — многостранни/двустранни споразумения	НЕ
Ирландия	Раздел 35 от Закона за трудовите отношения от 2015 г. (Workplace Relations Act 2015) определя основанието за двустранни споразумения за а) предоставяне на информация и б) предоставяне на друго необходимо съдействие, с цел улесняване на изпълнението на функциите на другата страна.	Сключени са споразумения с Обединеното кралство и с Португалия.	
Италия		Споразуменията с Франция и Румъния са в процес на финализиране (данни от 20 октомври 2020 г.).	
Латвия		Споразумение за сътрудничество с Естония и Литва, което позволява предприемането на съвместни действия.	
Литва		Споразумения за сътрудничество с балтийските държави (Естония и Латвия) и Норвегия, които позволяват предприемането на съвместни действия. Споразумението за сътрудничество с Полша е насочено по-скоро към обмена на информация.	
Люксембург		Договор за създаването на Бенелюкс (междуправителствено сътрудничество между Белгия, Нидерландия и Люксембург); двустранно споразумение с Франция.	
Малта			Не.
Нидерландия		Да, сключени са различни двустранни/многостранни споразумения (не са предоставени подробности).	
Полша	Член 22, параграф 3 от Закона за националната инспекция по труда от 13 април 2007 г. — в обхвата, включващ спазването на трудовото законодателство, по-специално правилата и разпоредбите за здравословни и безопасни условия на труд, както и разпоредбите относно законността на трудовата заетост и друг платен труд. Тази разпоредба не се отнася до инспекции, провеждани от Института за социално осигуряване.	Споразумение с България, Дания, Естония, Норвегия и Словакия. Националната инспекция по труда също така е сключила споразумения за сътрудничество с инспекторати по труда от други държави от Европейското икономическо пространство, в които по принцип се договаря обменът на информация.	
Португалия		Съвместни инспекции между Португалия и Испания и обмен на информация относно трудови злоупотреби, минимални работни заплати на командированите работници, условия на настаняване (Галисия — Брага), двустранни споразумения с Франция и България за обмен на информация	

Държава членка	ДА — национално законодателство	ДА — многостранни/двустранни споразумения	НЕ
Румъния			Не.
Словакия	Закон № 125/2006 Сб. относно инспектората по труда (член 7, параграф 3, буква р) и член 15) предвижда евентуалното участие на инспектор от друга държава членка по време на инспекция, провеждана в Словашката република, в качеството на поканен външен експерт.	Споразумение за двустранно сътрудничество и за обмен на информация с Полша.	
Словения			Не.
Испания	Закон № 23/2015, уреждащ системата на инспектората по труда и социалното осигуряване	Сключени споразумения с Полша, Португалия и Франция, които са в сила.	
Швеция			Не.

Какви са правомощията на гостуващ инспектор по време на съвместна инспекция, провеждана във вашата държава членка? (Подробни резултати)

Държава членка	Пълни правомощия	Ограничени правомощия/наблюдател	Друго/ Не се разрешава
Австрия		Възможността за участие като наблюдател се ограничава до инспектиране на минималното възнаграждение и на спазването на административните изисквания, на които трябва да отговарят командированите дружества.	
Белгия		Правомощията следва да бъдат описани в двустранни споразумения, но на практика няма двустранни споразумения, в които да се посочва конкретната роля на инспектора.	
България		Гостуващ инспектор може да присъства, но само в качеството си на наблюдател и с изричното съгласие на работодателя (предмет на инспекцията).	
Хърватия		Само наблюдател.	
Кипър		Гостуващ инспектор може да присъства, но само в качеството си на наблюдател.	
Чешка република		Гостуващият инспектор може да участва в качеството си на субект със специален статут, така нареченото „поканено лице“, ако инспекторът е упълномощен да бъде такова лице, поканено от инспекционния орган в Чехия, за целите на инспекцията. Конкретните права на поканеното лице са свързани с целта на инспекцията, в която участва, т.е. поканеното лице участва в действията на инспектиращата страна, които съответстват на повода за участието му в инспекцията.	
Дания		Гостуващият инспектор може да участва в инспекцията в качеството си на наблюдател, при условие че работодателят (собственикът) на дружеството, предмет на инспекцията, позволява присъствието на гостуващ инспектор.	
Естония		Само наблюдател.	
Финландия		Гостуващ инспектор може да присъства, но само в качеството си на наблюдател.	
Франция		Само наблюдател.	
Германия		Гостуващ инспектор може да присъства, но само в качеството си на наблюдател и с изричното съгласие на работодателя (предмет на инспекцията). В ролята си на наблюдател гостуващият инспектор изобщо не разполага с правомощия.	
Гърция			В правната рамка за инспекциите е определена изключителната компетентност за провеждане

Държава членка	Пълни правомощия	Ограничени правомощия/наблюдател	Друго/ Не се разрешава
			на инспекции на Националната инспекция по труда. Съществуващото законодателство не предвижда никаква възможност да присъстват други инспектори.
Унгария		Тъй като не съществува правна рамка, уреждаща трансграничните съвместни инспекции в Унгария, правомощията не са определени в правните разпоредби, но гостуващ инспектор може евентуално да присъства по време на трансгранична съвместна инспекция като наблюдател.	
Ирландия		Само наблюдател.	
Италия		Само наблюдател.	
Латвия		Само наблюдател, ако е получено съгласието на собственика на обекта, който трябва да бъде инспектиран.	
Литва		Само наблюдател.	
Люксембург		Само наблюдател (без никакви правомощия).	
Малта			Малтийското законодателство не предвижда възможност гостуващи инспектори да участват в инспекциите.
Нидерландия		Чуждестранните инспектори могат да придружават нидерландските инспектори по време на инспекция, но нямат никакви правомощия, като работодателят (собственикът) на дружеството, предмет на инспекцията, може да им откаже достъп до помещенията.	
Полша		Гостуващ/чуждестранен инспектор може да извърши инспекция само заедно с местен инспектор, след като получи лично разрешение. Чуждестранните инспектори по труда не могат да предприемат никакви действия самостоятелно. Ролята им в инспекцията е от спомагателен характер спрямо основната роля на инспекторите от Полша. Представените правомощия не се отнасят до инспекции, извършвани от Института за социално осигуряване.	
Португалия		Само наблюдател.	
Румъния		Само наблюдател.	
Словакия		Ограничени правомощия в сравнение с тези на инспектор по труда от Словакия, но по-широки от тези на инспектор, който е само наблюдател: гостуващият инспектор може да изпълнява ролята на поканен външен експерт въз основа на писмено разрешение от инспектората по труда и може например i) да влиза в помещения, придружен от инспектора по труда	

Държава членка	Пълни правомощия	Ограничени правомощия/наблюдател	Друго/ Не се разрешава
		от Словакия, ii) да извършва контрол, изпитвания, разследвания и други дейности, да изисква информация и обяснения относно спазването на определени разпоредби и задължения, произтичащи от колективните трудови договори, iii) да изисква представяне на документация, извлечения от регистри или други документи, необходими за извършването на трудова инспекция, както и да изисква копия от тях, iv) да взема проби от материали и вещества. Гостуващият инспектор има тези правомощия само в рамките на текущата трудова инспекция, извършвана от инспектор по труда от Словакия.	
Словения		Инспекторите от други държави членки (или други участници) могат да присъстват на инспекцията, ако е предоставено предварително разрешение от работодателя.	
Испания		Въз основа на двустранни споразумения органите на други държави членки могат да участват в инспекция, провеждана в Испания, не само като наблюдатели, но и като участници с ограничени правомощия.	
Швеция		Само наблюдател.	

Могат ли доказателствата, събрани по време на инспекция, проведена в друга държава членка, да бъдат използвани като доказателство пред съд? (Подробни резултати)

Държава членка	ДА	НЕ/ограничения
Австрия	Да	
Белгия	Да	
България		Противоречива съдебна практика по въпроса за допустимостта. В процесуалното право не съществуват изрични разпоредби относно използването и допустимостта на такива доказателства в съда.
Хърватия	Доказателствата трябва да бъдат представени чрез ИСВП.	
Кипър	Доказателствата трябва да бъдат представени чрез ИСВП.	
Чешка република	По принцип всички доказателства, които могат да подпомогнат изясняване на предмета на делото, могат да бъдат представени като доказателство в съдебно производство, при условие че са били законно получени. В административни и наказателни производства доказателствата, издирвани, получени или прилагани по незаконен начин, по принцип не могат да бъдат използвани в съдебно производство.	
Дания	Да	
Естония	Доказателствата, събрани от компетентния орган на чужда държава, също се считат за доказателства, когато отговарят на изискванията на Закона за условията на труд на служителите, командироваани в Естония. В Естония санкциите не се разглеждат от съда, освен ако работодателите не оспорят санкция, наложената от инспектората по труда.	
Финландия	Документи от други държави членки могат да се използват в наказателни производства във Финландия. Финландски компетентен орган може да отправи искане към компетентен орган на друга държава членка да предостави или връчи документ, ако законът на въпросната държава членка го позволява. Искането се отправя в съответствие с процедурата, изисквана от въпросната държава членка, и с договореностите между Финландия и въпросната държава членка. Процедурата за получаване на документи от друга държава членка обикновено се провежда чрез ИСВП, но Законът за командированите работници не предвижда изискване за провеждане на наказателно разследване по отношение на тази процедура въз основа на Закона за командированите работници.	
Франция	Доказателствата трябва да бъдат представени чрез ИСВП.	
Германия		Данни/информация, обменяни между компетентните органи на държавите членки чрез

Държава членка	ДА	НЕ/ограничения
		взаимна помощ (официални молби за взаимна помощ/обмен на информация без предварително искане (спонтанен обмен) в рамките на административната процедура.
Гърция	С резерви: доказателствата могат да бъдат използвани само, ако са официално преведени и подлежат на свободна преценка от страна на националния съд.	
Унгария	Да	
Ирландия		Изключение е предвидено в член 27, параграф 7 от Закона за трудовите отношения от 2015 г. (Workplace Relations Act 2015) във връзка със самоуличаващите изявления или признания, дадени в съответствие с правомощията на инспектора да изисква от дадено лице да предостави допълнителна информация и да отговоря на въпроси.
Италия	Следва да се отбележи, че доказателствата, събрани от длъжностните лица (напр. инспектори от Италия), имат по-голяма стойност пред съда. Освен това, когато става въпрос за случаи на командироване на работници, се препоръчва използването на ИСВП, предвид яснотата на правното основание.	
Латвия	Документите трябва да бъдат получени по законен начин и представени чрез ИСВП. Доказателствата трябва да бъдат официално преведени на латвийски език и трябва да отговарят на същите условия като доказателствата, събрани в Латвия.	
Литва	Доказателствата трябва да бъдат представени чрез ИСВП.	
Люксембург	Въз основа на придружаващи документи, в контекста на нарушение на националното законодателство.	
Малта	Общият принцип, който се прилага, е, че трябва да се събират най-добрите доказателства. Следователно чуждестранният инспектор, събрал доказателствата, може да бъде задължен да даде показания.	
Нидерландия	Доказателствата трябва да отговарят на същите условия като доказателствата, събрани в Нидерландия. Информацията, обменяна чрез ИСВП, ще отговаря на тези условия при повечето обстоятелства.	
Полша	Да Доказателствата трябва да бъдат събрани по законосъобразен начин, в съответствие със законодателството на Полша, и подлежат на произволната преценка от страна на национален съд. Като общо правило документите на чужд език трябва да бъдат преведени на полски език и може да се изисква също така и легализация.	

Държава членка	ДА	НЕ/ограничения
Португалия	Доказателствата трябва да бъдат събрани по законосъобразен начин, в съответствие със законодателството на Португалия.	
Румъния		Допустимостта на доказателствата зависи от (решението на) съда.
Словакия	Да, доказателствата трябва да бъдат събрани по законосъобразен начин, в съответствие със законодателството на Словакия и подлежат на свободна преценка от страна на националния съд.	
Словения	За бъде използван като доказателство, всеки чуждестранен документ трябва да бъде заверен и, при условията на реципрочност, той има същата доказателствена сила като национален официален документ. Въпреки това използването на доказателства зависи от обстоятелствата по конкретния случай. Трябва да се спазват разпоредбите на съответните процесуални закони.	
Испания	Да	
Швеция	Да	

Могат ли доказателствата, събрани по време на инспекция, проведена в друга държава членка, да бъдат използвани в административни производства? (Подробни резултати)

Държава членка	ДА	НЕ/ограничения
Австрия	Да	
Белгия	Да	
България	Да	
Дания	Да	
Естония	Доказателствата, събрани от компетентния орган на чужда държава, също се считат за доказателства, когато отговарят на изискванията на Закона за условията на труд на служителите, командироваани в Естония, в случаите на административни производства. Като коментар: ние на практика изискваме доказателствата да ни бъдат препращани чрез ИСВП, за да спазваме правилата за защита на данните.	
Кипър	Доказателствата трябва да бъдат представени чрез ИСВП.	
Финландия	Ако случаят не се отнася до налагането на имуществена административна санкция или глоба, а по-скоро до доказателства, събрани в друга държава членка и поискани от финландските органи, отговарящи за здравословни и безопасни условия на труд, разбираме, че не съществува правно изискване за използването на ИСВП. Въз основа на финландския Закон за командироването на работници финландският компетентен орган може да отпрати искане към компетентен орган на държава — членка на Европейския съюз да предостави или връчи документ, ако това е допустимо съгласно правото на въпросната държава членка. Искането се отправя в съответствие с процедурата, изисквана от въпросната държава членка, и с договореностите между Финландия и въпросната държава членка.	
Франция	Доказателствата трябва да бъдат представени чрез ИСВП.	
Хърватия	Доказателствата трябва да бъдат представени чрез ИСВП.	
Чешка република	По принцип всички доказателства, които могат да подпомогнат изясняване на предмета на делото, могат да бъдат представени като доказателство в административно производство, при условие че са били законно получени. Доказателствата, събрани от инспекционен орган в друга държава членка, трябва да бъдат представени на инспекционния орган на Чехия по начин, който служи като потвърждение относно представянето им от конкретен чуждестранен орган, относно времето и начина на тяхното представяне (без значение дали чрез ИСВП, чрез пощенска служба или по друг начин). Доказателствата на език, различен от чешки или словашки, трябва да бъдат представени заедно с официален превод на чешки език, освен в случаите, в които административният орган не е поставил изискване за такъв превод.	

Държава членка	ДА	НЕ/ограничения
Германия		Данни/информация, обменяни между компетентните органи на държавите членки чрез взаимна помощ (официални молби за взаимна помощ/обмен на информация без предварително искане (спонтанен обмен) в рамките на административната процедура.
Гърция		Не.
Унгария	Да	
Ирландия	Доказателствата трябва да бъдат получени в съответствие с правомощията на инспектора съгласно раздел 27 от Закона за трудовите отношения от 2015 г. (Workplace Relations Act 2015).	
Италия	Когато става въпрос за случаи на командироване на работници, се препоръчва използването на ИСВП, предвид яснотата на правното основание.	
Латвия	Доказателствата трябва да бъдат официално преведени на латвийски език и трябва да отговарят на същите условия като доказателствата, събрани в Латвия.	
Литва	Доказателствата трябва да бъдат представени чрез ИСВП.	
Люксембург	Въз основа на придружаващи документи, в контекста на нарушение на националното законодателство.	
Малта		Не.
Нидерландия	Доказателствата трябва да отговарят на същите условия като доказателствата, събрани в Нидерландия. Информацията, обменяна чрез ИСВП, ще отговаря на тези условия при повечето обстоятелства.	
Полша	Чуждестранните официални документи по принцип подлежат на свободна преценка от страна на постановяващия решението орган, освен ако в специално законодателство или международни споразумения не е предвидено друго. Документите на чужд език трябва да бъдат преведени на полски език и може да се изисква също така и легализация.	
Португалия	Доказателствата трябва да бъдат събрани по законосъобразен начин, в съответствие със законодателството на Португалия.	
Румъния	Доказателствата трябва да бъдат представени чрез ИСВП.	
Словакия	Доказателствата следва да се изпращат чрез ИСВП или чрез друг единен механизъм, тъй като това увеличава правната сила на доказателствата. По принцип обаче доказателството може да бъде представено чрез всякакви средства, които i) са подходящи за определяне и изясняване на действителното състояние на нещата и ii) са в съответствие със закона.	

Държава членка	ДА	НЕ/ограничения
Словения	За бъде използван като доказателство, всеки чуждестранен документ трябва да бъде заверен и, при условията на реципрочност, той има същата доказателствена сила като национален официален документ. Реципрочността не се прилага по отношение на удостоверенията. Въпреки това използването на доказателства зависи от обстоятелствата по конкретния случай. Трябва да се спазват разпоредбите на съответните процесуални закони.	
Испания	Доказателства могат да бъдат използвани в административните производства, които са образувани в съответствие с изискванията на Инспектората по труда и социалната сигурност.	
Швеция	Да	

Установяване на контакт с Европейския орган по труда

По имейл:

- по имейл: inspections@ela.europa.eu
- като посетите уебсайта: <https://www.ela.europa.eu/en/contact>

Намиране на информация за ЕОТ

Онлайн

Информация относно Европейския орган по труда е достъпна на следния уебсайт: <https://www.ela.europa.eu/index.html>

Публикации на ЕС

Можете да изтеглите или поръчате безплатни и платени публикации на ЕС от EU Bookshop на адрес: <http://bookshop.europa.eu>.

Право на ЕС и свързани документи

За достъп до правна информация от ЕС, включително цялото право на ЕС от 1951 г. насам на всички официални езици, посетете уебсайта EUR-Lex на адрес: <http://eur-lex.europa.eu>

